МІНІСТЕРВСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра англійської філології та перекладу
імені професора І.В. Корунця

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства

на тему: «Лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT в англійськомовних ЗМІ і специфіка їх відтворення українською мовою»

Студентки групи МПа 06-20
факультету перекладознавства
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад
(англійська мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Птухи Олександри Сергіївни

Допущена до захисту
«___» _____ 2021 року

Науковий керівник:
доцент кафедри,
кандидат філологічних наук Голіяд Н.І.

Завідувач кафедри англійської філології та перекладу імені професора
І.В. Корунця
_____ проф. Ніконова В.Г.
(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка:ЄКТС _____

Київ – 2021

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Korunets Department of English Philology and Translation

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: "Lingual Means of MEGXIT Concept Verbalization in English Mass Media Texts and Their Reproduction in Ukrainian"

Group MPa 06-20
School of translation studies
Education Programme Translation Studies: Specialized Translation (English and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Oleksandra S. Ptukha

Research supervisor:
N.I. Goliad
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor

Kyiv – 2021

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і перекладу
імені професора І. В. Корунця

Затверджую:
Завідувач кафедри англійської філології
і перекладу імені професора І.В. Корунця
_____ (підпис)
д.ф.н., проф. Ніконова В.Г.
"10" вересня 2020 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студентки II курсу МПа 06-20 групи факультету перекладознавства КНЛУ
Птуха Олександра Сергіївна
(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, **спеціалізації** 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми** Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)
Тема роботи «Лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT в англійськомовних ЗМІ і специфіка їх відтворення українською мовою»
Науковий керівник доцент кафедри, кандидат філологічних наук Голіяд Н.І.
Дата видачі завдання "10" вересня 2020р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2020 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2020 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2020 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2021 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2021 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2021 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	05 жовтня 2021 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2021 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2021 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)
Студент _____ (підпис)

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студентки II курсу групи МПа 06-20 факультету перекладознавства
спеціальності 035 Філологія, **спеціалізації** 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), , перша – англійська, **освітньо-професійної програми** Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Птуха Олександра Сергіївна

(ПІБ студента)

за темою «Лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT в англійськомовних ЗМІ і специфіка їх відтворення українською мовою»

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити ∨ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	_____ усі компоненти присутні , _____ один компонент відсутній _____ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ незначні помилки в оформленні _____ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника_____

Кваліфікаційна робота_____**може бути (не може бути)**
(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____ **(**_____**)**
(підпис керівника) (ПІБ керівника)

"____" _____ 2021 рок

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студентки II курсу групи МПа 06-20 факультету перекладознавства
спеціальності 035 Філологія, **спеціалізації** 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми** Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Птуха Олександра Сергіївна
(ПІБ студента)

за темою «Лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT в англійськомовних ЗМІ і специфіка їх відтворення українською мовою»

	Критерії	**Оцінка в балах**
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — ***загалом 10 балів*** (усі компоненти присутні – **10**, один компонент відсутній – **5**, декілька компонентів відсутні – **0**)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — ***загалом 10 балів*** (повна відповідність – **10,** поодинокі огріхи у форматуванні – **8**, незначні помилки в оформленні – **6**, значні помилки в оформленні – **4**, оформлення переважно не відповідає вимогам **– 0**)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — ***загалом 10 балів*** (повна відповідність – **10**, поодинокі огріхи стилістичного характеру – **8**, несуттєві помилки у формулюваннях – **6**, суттєві помилки у формулюваннях – **4**, не відповідає вимогам за структурою і змістом – **0**)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — ***загалом 10 балів*** (повна відповідність – **10**, несуттєві помилки у формулюваннях – **8**, недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – **6**, відсутній критичний аналіз наукових праць – **4**, не відповідає вимогам за структурою і змістом – **0**)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — ***загалом 10 балів*** (повна відповідність – **10**, несуттєві огріхи стилістичного характеру – **8**, несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу –**6**, суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – **4**, відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – **0**)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — ***загалом 10 балів*** (повна відповідність – **10**, несуттєві огріхи стилістичного характеру – **8**, несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – **6**, суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – **4**, відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – **0**)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — ***загалом 10 балів*** (повна відповідність – **10**, несуттєві огріхи стилістичного характеру – **8**, неповне висвітлення результатів дослідження – **6**, часткове висвітлення результатів дослідження – **4**, не відповідає результатам дослідження – **0**)	

Усього набрано балів: ____

_____ _____
(ПІБ рецензента) (підпис рецензента)

”____” _____ 2021 р

ЗМІСТ

ВСТУП 6

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ 11

1.1 Концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики 11

1.2 Перекладацькі стратегії відтворення концептів 16

1.3 Особливості медійного дискурсу та специфіка його перекладу 19

Висновки до розділу 1 25

РОЗДІЛ 2 ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ КОНЦЕПТІВ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ 27

2.1 Класифікація концептів у медійному дискурсі 27

2.2 Прагматичні функції концептів у медійному дискурсі 42

Висновки до розділу 2 47

РОЗДІЛ 3 ВІДТВОРЕННЯ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ MEGXIT У ПЕРЕКЛАДІ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЗМІ 49

3.1 Способи відтворення українською мовою концепту MEGXIT у перекладах текстів англійськомовного медійного дискурсу 49

3.2 Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій концепту MEGXIT у перекладі текстів англійськомовного медійного дискурсу 55

Висновки до розділу 3 64

ВИСНОВКИ 66

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ 69

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 87

SUMMARY 97

ВСТУП

Когнітивна лінгвістика на сьогодні є однією із актуальних та активних галузей лінгвістики. Цей науковий напрямок є перспективним, але в той же час відносно молодим, знаходячись у стані розробок та розвитку. Когнітивний підхід до вивчення мови стає все більш актуальним у контексті антропоцентричної парадигми, яка стає провідною у сьогоднішніх наукових розробках, у тому числі й у галузях лінгвістики та перекладу.

Одним із ключових понять когнітивної лінгвістики є концепт, який умовно можна визначити як систему поглядів на ті чи інші явища та процеси, спосіб розуміння, трактування певних явищ, подій. У когнітивній лінгвістиці концептом вважається частина мовленнєво-розумової діяльності людини, яка уможливлює трансляцію вже накопиченого знання у принципово нову ситуацію. Саме концепти беруть активну участь у моделюванні світу у свідомості людини, формуванні картини світу людини та цілої нації.

На сьогодні концепти привертають увагу вчених не тільки як явище когнітивної лінгвістики, але і як об’єкт перекладу, оскільки наявність когнітивно значущої ролі такого утворення, його лінгвокультурний потенціал, прагматичні функції у текстах різних стилів створюють безліч труднощів для перекладачів. Переклад концептів та засобів їх вербалізації у текстах становить один із недостатньо розроблених на сьогодні напрямків дослідження, тому і привертає нашу увагу.

Концепти можуть функціонувати у різних стилях текстів – у побутовому спілкуванні, художній літературі, мові ЗМІ. Саме медійні тексти мають особливо потужний потенціал у розкритті різноманітних концептів. Окрім того, на відміну від, наприклад, художньої літератури, медійний дискурс є надзвичайно динамічним, мобільним, він відображає останні тенденції, зміни та новотворення у картині світу народу-носія мови, формує, фіксує та розвиває лінгвокультурні концепти.

Здатність ЗМІ до творення концептів не викликає сумнівів, адже сам медійний дискурс спрямований на відображення та інтерпретацію реальності. Останнім часом саме через ЗМІ англійська мова поповнилася безліччю нових концептів, які відображають останні тенденції та явища суспільного або політичного життя. Це, наприклад, такі концепти, як OBAMACARE, TRUMPOCALYPSE, BREXIT, PUTINISM які відображають різноманітні політичні феномени у різних країнах світу, CORONACRISIS, BLM, METOO, які відображають соціальні явища.

Одним із концептів британського медійного дискурсу є концепт MEGXIT, який позначає процес відходу принца Гаррі та його дружини Меган Маркл від справ королівської родини, здобуття ними фінансової незалежності. Цей концепт є породженням британських таблоїдів та розвивається у дискурсі інтересу ЗМІ до життя та особистості Меган Маркл, переслідування та булінгу її зі сторони ЗМІ, невдоволення населенням Великобританії діяльністю Меган Маркл та принца Гаррі.

Концепт MEGXIT втілив у собі протиріччя, яке виникло у британському суспільстві на хвилі інтересу та уваги до постаті Меган Маркл як однієї з «бунтарок» у королівській родині. Цей концепт охоплює не тільки світське життя члена королівської родини, але стосується дискусії між прихильниками та противниками британської монархії, консерваторами та лібералами, тобто – концепт MEGXIT лежить не тільки у соціальній, але і у політичній площині. Він розвиває попередні тенденції такого розколу у британській королівській родині, коли члени королівської сім'ї дозволяли собі порушувати протокол та піддавати сумнівам авторитет приписів та правил життя Віндзорів. Попередниками Меган Маркл на цьому поприщі були Едуард VIII, який зрікся престолу заради коханої жінки, сестра королеви Єлизавети II Маргарет, славнозвісна леді Діана Спенсер.

Будучи надзвичайно насиченим лінгвокультурними конотаціями, концепт MEGXIT розкриває широкі можливості для аналізу особливостей перекладу лінгвальних засобів вираження такого концепту української мовою,

у тому числі – аналіз потенціалу адаптивних стратегій перекладу такого концепту, з огляду на велику кількість лакун, яку передбачає лінгвокультурний концепт, який стосується одного із елементів картини світу британців та який не є знайомим або близьким українській аудиторії.

Об'єктом дослідження є концепт MEGXIT як елемент медійного дискурсу Великобританії.

Предмет дослідження – лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT та специфіка їх відтворення українською мовою.

Метою роботи є аналіз лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT у сучасному англомовному медійному дискурсі та визначення специфіки їх відтворення українською мовою.

Для досягнення визначеної мети дослідження необхідно виконати ряд **завдань** роботи:

1) розглянути концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики;
2) визначити перекладацькі стратегії відтворення концептів;
3) з'ясувати особливості медійного дискурсу та специфіку його перекладу;
4) здійснити класифікацію концептів у сучасному англомовному медійному дискурсі;
5) виявити лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT у сучасному англомовному медійному дискурсі;
6) визначити прагматичні функції концептів у медійному дискурсі;
7) проаналізувати способи відтворення українською мовою концепту MEGXIT у перекладах текстів англійськомовного медійного дискурсу;
8) дослідити застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій концепту MEGXIT у перекладі текстів англійськомовного медійного дискурсу.

Матеріал дослідження складають 100 фрагментів (речень) сучасного англомовного медійного дискурсу, дібрані методом суцільної вибірки з англійськомовних ЗМІ «BBC», «The Telegraph», «Washington Post», «ShowBiz

Cheat Sheet», «Dayton Daily News», «Times Free Press», «Vanity Fair», «New African Magazine» та ін. та їх переклади українською мовою.

У процесі роботи над дослідженням використовуються такі **методи дослідження**: у ході теоретичного осмислення питання вивчення концептів у сучасній лінгвістиці застосовуються *описовий метод*, *порівняльно-зіставний метод*, *історико-порівняльний аналіз*. У процесі емпіричного дослідження лексичних засобів вербалізації концепту MEGXIT у сучасному англомовному медійному дискурсі застосовуються *контекстуальний* та *концептуальний аналіз*, *компонентний аналіз*, *стилістична інтерпретація*, *когнітивна інтерпретація результатів опису семантики мовних засобів*. Для вивчення особливостей та прийомів перекладу концепту MEGXIT українською мовою використаний метод *перекладацького аналізу*.

Теоретична значущість роботи полягає у тому, що узагальнено знання про концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики, а також способи та труднощі його перекладу українською мовою, про медійний дискурс та особливості вираження концептів у ньому. Результати, отримані у ході дослідження, можуть використовуватися у культурологічних, лінгвістичних, соціологічних дослідженнях з проблем перекладу, міжкультурної комунікації і т. д.

Практична значущість роботи полягає у тому, що здійснене емпіричне дослідження структури концепту MEGXIT та лінгвальних засобів його вербалізації у сучасному англомовному медійному дискурсі. Здійснений та проаналізований переклад засобів вираження цього концепту українською мовою.

Результати, отримані у цьому магістерському дослідженні, можуть бути використані у загальних та спеціальних навчальних курсах із теорії та практики англійської мови, перекладознавства, лінгвокультурології, спецкурсах з перекладу медійних текстів тощо.

Структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до розділів та загальних висновків, а також списку використаних довідкових, наукових та ілюстративних джерел.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ

1.1 Концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики

Концепт є одночасно старим і новим терміном в лінгвістиці. У 1928 році С. О. Аскольдов опублікував статтю «Концепт і слово», але до середини минулого сторіччя «концепт» не сприймався як термін наукової літератури. Слово «концепт» походить від латинського *conceptys*, що в перекладі означає «думка, уявлення, поняття» і первинно було використовуване як термін логіки й філософії [5: 132]. Лише у 80-ті роки минулого сторіччя, у зв'язку з перекладом англомовних авторів, знову з'являється поняття концепту.

Автори «Короткого словника когнітивних термінів» розглядають концепти як ідеальні абстрактні одиниці, смисли, якими оперує людина в процесі мислення, і які відображають зміст досвіду і знання, зміст результатів усієї діяльності людини і пізнання нею навколишнього світу у вигляді певних одиниць, «квантів знання» [14: 90]. При цьому наголошується, що зміст концепту включає інформацію про те, що індивід знає, припускає, думає, уявляє про той чи інший фрагмент світу [72].

Концепт є багатовимірним, що надає можливість для різних підходів визначення його сутності і структури [62]. Сюди входять суб'єктивні асоціації, емоції, оцінки, характерні для людини [85]. Відсутність єдності в розумінні терміну «концепт» пов'язана з відсутністю спорідненості методологічних і теоретичних орієнтацій когнітивних шкіл. На думку В. М. Телії, концепт – це «все те, що ми знаємо про об'єкт в усій екстенсії цього знання». Концепт є семантичною категорією найбільш високого ступеня абстракції, що включає в себе приватні значення конкретизації загальної семантики [7: 589; 58].

У сучасній лінгвістиці можна виділити три основні напрями або підходи до розуміння концепту:

Перший підхід приділяє увагу культурологічному аспекту, коли під культурою розуміється сукупність концептів і відношень між ними. Тобто, концепт – як головна категорія культури у ментальному світі людини. За Ю. С. Степановим, концепт займає центральне положення у колективній мовній свідомості, і саме тому його дослідження є надмірно актуальною проблемою. Згідно з таким розумінням терміну «концепт» мова займає другорядну роль і має лише допоміжний характер – є формою виявлення культурного концепту. Вивчаючи концепт неможливо ігнорувати культурологічний фактор, а також той факт, що зрозуміти зміст концепту можливо, головним чином, саме через мову [6: 31; 7: 589].

Розглядаючи сутність концепту, дослідники особливо відзначають його приналежність до етнокультурного світу людини. Пізнання концепту допомагає відтворити етнокультурний образ, особливість менталітету носія мови. Концепт є вираженням етнічної специфіки мислення, і його вербалізація обумовлена лінгвокогнітивною, етнокультурною, маркованою, асоціативною компетенцією носія концептуальної системи [3].

У термінах Ю. С. Степанова концепт – це мікромодель культури; він породжує її і породжується нею [63: 45]. Будучи «згустком культури», концепт містить екстралінгвістичну, прагматичну, тобто позамовну інформацію. Іншими словами, концепт визнається базовою одиницею культури, її концентратом.

Другий підхід – представляє семантику мовного знаку єдиним засобом формування змісту концепту. М. Ф. Алефіренко використовує семантичний підхід до розуміння концепту, як одиниці когнітивної семантики. Прихильники когнітивного підходу до розуміння сутності концепту відносять його до явищ ментального характеру. Так З. Д. Попова, Й. А. Стернін та інші представники воронезької наукової школи зараховують концепт до розумових явищ, визначаючи його як глобальну розумову одиницю, «квант

структурованого знання» [66]. О. С. Кубрякова визначає концепт передусім як «оперативну змістовну одиницю пам'яті, ментального лексикону» [4: 32; 3].

Згідно третього підходу, концепт є результатом зіткнення значення слова з особистим і народнім досвідом людини, тобто концепт як посередник між словом та дійсністю [4: 32].

Ментальна природа концепту спричинює його закритість для безпосереднього вивчення, тому концепт приймає форму саме за допомогою вербалізаторів [93]. Слово та його вербальна дефініція фіксують результати когнітивних зусиль людського розуму; слово своїм значенням об’єктивує окремі, важливі для повідомлення концептуальних ознак, передача яких входить у інтенцію мовця.

Численність дефініцій концепту та підходів до його розуміння також спричинили чимало дискусій щодо питання вербалізації концепту. Думки дослідників розділились: одні допускають можливість повної вербалізації концепту, інші обстоюють невербальну природу концепту – чистий смисл, що не набув мовних форм. Найрозповсюдженішим поглядом залишається сприйняття концепту як частково вербалізованого феномена [13: 244].

Концепт, як результат індивідуального пізнання, потребує комплексних засобів вираження. Він є об’ємним і не має чіткої структури. Виразити концепт повністю неможливо, як і неможливо зафіксувати усіх мовних засобів його втілення. Іноді необхідно застосовувати словосполучення, розгорнуті дескрипції та навіть цілі тексти, щоб передати смисл у найповнішому об’ємі.

Концепт може і не мати словесного вираження [41]. Наприклад, концепти, які пов’язані з тактильними, смаковими, нюховими відчуттями, що пояснюється складністю їхньої категоризації, тому їх репрезентують сполучення слів. Те саме слово у різних комунікативних ситуаціях може презентувати різні концептуальні ознаки залежно від комунікативних потреб,

семантичних можливостей слова, об’єму, кількості і якості тієї інформації, яку мовець хоче передати в комунікативному акті.

Мовні засоби вираження концепту можуть бути різними: лексеми та фразеологічні одиниці, вільні словосполучення, речення, тексти і сукупності текстів. Ключові критерії виділення мовних засобів, що найчастіше маніфестують концепт – це частотність, достатня абстрактність і загальновідомість [13: 245].

Концепт має відносно впорядковану внутрішню структуру і представляє результат пізнавальної діяльності людини та суспільства. Він містить вичерпну енциклопедичну інформацію про відображений об'єкт або явище, про інтерпретацію даної інформації суспільною свідомістю та ставлення суспільної свідомості до певного явища або предмета [7: 588].

Наявність різних визначень та підходів до розуміння поняття «концепт» дозволяють виділити такі його інварінтні ознаки:

– концепт це мінімальна одиниця людського досвіду у його ідеальному уявлені, що може вербалізуватися за допомогою слова;

– концепт це головна одиниця обробки, збереження та передачі знань;

– попри його невизначеність концепт має рухомі межі та конкретні функції;

– завдяки соціальному характер концепту, його асоціативне поле обумовлює його прагматику;

– концепт є невідмінною частиною культури.

Відповідно, концепти представляють світ в думках людини, створюючи концептуальну систему, а знаки мови кодують у вигляді слова зміст даної системи. Характерною особливістю реалізації концепту у мові є те, що той самий зміст можна передати альтернативними засобами, хоча мова й накладає об’єктивні обмеження, а певні засоби мови мають свої діапазони вираження

значень. Тож теза про те, що концепт не обов'язково позначається однослівно, є аксіоматичною, тобто концепт набирає форми як універбально, так і полівербально [4: 35; 13: 245].

Виокремлюють три типи концептів: текстові, художні, культурні. Текстовий концепт розглядають як «мовленнєво-розумове утворення змістового плану, яке характерне багатосмисловою напруженістю і надкатегорійністю і на текстовому рівні імплікує сукупність певних ознак метаобразів художнього твору з метою їхньої подальшої імплікації» [12: 418].

Художні концепти – це комплекс понять, уявлень, почуттів, емоцій, іноді навіть вольових виявлень, що виникають на основі художньої асоціативності. Чим багатший і емоційніший досвід поета, тим глибші його концепти. Аналіз цих концептів дає змогу пояснити особливості функціювання мовних засобів у художньому тексті, простежити специфіку індивідуально-авторського відображення світу, з одного боку, та морально-естетичні цінності, властиві колективній свідомості на певному історичному етапі, з іншого. Художні концепти відбивають специфіку індивідуально-авторського світобачення і водночас активізують художнє враження, що його створює слово-концепт. [17: 35; 18: 61; 15: 276].

Культурні концепти – «ключові слова культури» [45], які є культурно детермінованими ментальними утвореннями, котрі мають безпосередній зв'язок щ цінностями та ідеалами етносів і в яких знаходять своє найповніше відображення особливості національного характеру і сприйняття світу [40].

Концепти, виникаючи у свідомості, ґрунтуються не лише на значеннях слів, взятих зі словників, але й на основі індивідуального, національного, культурного та історичного досвіду. Чим багатший досвід, тим ширші межі розуміння концепту, більше підґрунтя для появи емоційної складової слова, що відображається у всіх аспектах концепту [8: 305].

Отже, концепт – це провідник найрізноманітнішої інформації. Концепти є тими ідеальними, абстрактними одиницями, якими людина оперує у процесі мислення. Вони відображають зміст отриманих знань, життєвого досвіду та результати пізнання людиною навколишнього світу у вигляді певних одиниць. Людина мислить концептами, і ці думки проходять крізь призму філософських, етнічних, міфологічних, релігійних, національно-культурних, психологічних та інших позамовних чинників, що відбивають комплексний характер концепту.

1.2 Перекладацькі стратегії відтворення концептів

Критичний аналіз наукової літератури виявляє, що при визначенні стратегії перекладу різні вчені керуються різноманітними судженнями. Так, Г. Хеніг та П. Куссмауль у своєму навчальному посібнику «Стратегія перекладу» розглядають поняття стратегії з практичної точки зору: «Щоб досягнути мети, нам необхідна стратегія перекладу, яка покаже оптимальний шлях вирішення перекладацьких проблем.

Як і будь-яка стратегія перекладацька мусить опиратися на факти. У цьому стосунку вона зіставляється зі стратегією гравця в шахи, де гравець у фазі розвитку гри має орієнтуватися на час і стратегію супротивника. Те, як він послідовно здійснює обрану ним стратегію, показує розміщення ним шахових фігур, а це стає зрозуміло тільки для професіоналів. Отже, дилетант або початківець у цій сфері потребує коментарів експерта, якщо хоче розпізнати стратегію, закладену в основі гри» [87].

В. Комісаров у роботі «Сучасне перекладознавство» визначає стратегію як «своєрідне перекладацьке мислення, яке лежить в соснові дій перекладача» [37], і виділяє три групи принципів здійснення процесу перекладу, які становлять основу перекладацької стратегії. Запропоновані принципи включають усю сукупність лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників: деякі вихідні установки, вибір загального напряму дій, яким перекладач буде

керуватися, приймаючи конкретні рішення; вибір характеру й послідовності дій у процесі перекладу.

Поняття стратегії перекладу включає в себе прийняття рішення відносно тих аспектів оригіналу, які насамперед мають бути відображені в перекладі [37]. Адекватно передати всі аспекти оригіналу не завжди можливо, що призводить до втрат у перекладі. Тому перекладачеві необхідно визначити шкалу пріоритетів, створити ієрархію цінностей, яка дасть змогу виділити ті риси оригіналу, які вважаються провідними [21].

Далі перекладач, відповідно з обраною загальною стратегією перекладу, визначає конкретні способи реалізації комунікативної інтенції з урахуванням мовних та позамовних детермінантів перекладу [22].

Більше того розпізнаючи, оцінюючи та відтворюючи художні образи вихідного тексту, перекладач має виходити за межі перекладеного тексту й розглядати його під кутом зору традицій та особливості мови оригіналу, щоб на основі цього відновити концепт з усім його історико-культурним і естетичним значенням.

Закон перекладної дисперсії, сформульований О. Лисенковою, означає, що під час перекладу відбувається «розсіювання оригіналу», яке виявляється у виникненні «пічків відповідників» вихідного слова і базується на універсальному законі мовної й міжмоної синонімії [42: 144].

З одного боку, ми не можемо не погодитись з висновком О. Лисенкової про те, що «одним із першочергових завдань перекладача є, крім інших, мінімізація дії закону перекладної дисперсії», оскільки дисперсія неминуче призводить до того, що оригінал постає перед інокультурним читачем «у різних формах та викривленнях», тобто «змінюється образ тексту перекладу» [42, с. 177].

Будь-який із запропонований вище варіантів перекладу лексичних одиниць можу бути визнаний тільки частковим відповідником, оскільки кожен

з них передає не всі значення перекладеного слова, і в жодному з них усі значення не є повністю актуалізованими. Водночас використання часткових відповідників дає змогу досягнути необхідної природності перекладу й, відповідно, зробити перекладений текст більш читабельним і зручним для сприймання [67].

Другий підхід, орієнтований більшою мірою на мову перекладу, ніж на мову оригіналу, реалізується п принципі перекладної конвергенції. Термін «конвергенція» широко застосовується в математиці, фізиці, природничих та гуманітарних науках. Конвергенцією називають сходження, зближення або поєднання тих чи інших елементів. Поняття конвергенції повністю застосовується до теорії перекладу, особливо до проблем перекладу національно-маркованих одиниць [21].

Використання принципу перекладної конвергенції призводить до створення своєрідного гіпероніма, який збирає в собі декілька значень одночасно. Такий підхід, з одного боку, значно спрощую завдання перекладача, а з іншого – полегшує процес прийняття чужої реальності, відображеної в оригіналі, оскільки відбувається своєрідна кумуляція елементів концепту в одному понятті, зрозумілому носієві мови перекладу. Водночас принцип перекладної конвергенції неминучу зумовлює деформацію тексту оригіналу.

Важливо зазначити, що перекладна конвергенція може спричинити не лише втрату образної складової семантики національно-специфічних одиниць чи зміщення стилістичного реєстру маркованої лексеми, а й призвести до грубих смислових помилок.

Таким чином, прагматична інформація мовного знака пов’язана з його експресивною та ілокутивною функціями. Прецеденті властивості концепту – здатність асоціюватися з вербальними, символічними чи життєвими феноменами, відомими всім членам певного соціуму.

Крім цього, прагмастилістичні особливості лексико-граматичних одиниць реалізуються виключно на фоні синонімічного ряду, тобто на базі внутрішньо системних відносин. Отже, існує прямий взаємозв'язок між установкою перекладача на мову оригіналу чи мову перекладу, та обраною ним перекладацькою стратегією: застосування перекладацької конвергенції чи перекладацької дисперсії діє змогу наблизити текст до читача.

Настанова перекладача на максимально можливу передачу мовних особливостей оригіналу вимагає від нього мінімізації дії закону перекладної дисперсії, а також відмови від конвергенції різних понять в одному відповіднікові. Високий коефіцієнт перекладної дисперсії і перекладна конвергенція призводять до втрати образної основи іншомовної субкультури, що не можу не позначитися на сприйнятті читача.

При відтворення концепту необхідно врахувати багатокомпонентну природу концепту та специфіку його концептуалізації у певному тексті. Оскільки «інтерпретативний режим вербальних значень співвідноситься із соціокультурною й етнокультурною компетенцією носіїв концептуальних систем, перекладач працює не лише з вербальними формами, але й з тими концептами, що стоять за ними» [24: 84], тобто його завданням є концептуальне співвіднесення простору та стратегій вихідного тексту з інтерпретаціями адресата.

1.3 Особливості медійного дискурсу та специфіка його перекладу

Друга половина двадцятого століття характеризується підвищенням уваги лінгвістів до вивчення дискурсу (Т. А. Ван Дейк, В. І. Карасик, G. Cook, J. Cutting). При цьому виділяють два основні напрями дослідження дискурсу, комунікативний та діяльнісний [49]. Представники першого напрямку досліджують шляхи взаємодії мови з екстралінгвальними чинниками (Н. Д. Арутюнова, Ю. М. Караулов). Представники діяльнісного напряму (О. С. Кубрякова, М. Л. Макаров) розглядають дискурс як соціальне конструювання

реальності та форму вияву знань. Мова виступає засобом реалізації активності людини.

Останнім часом тенденції глобалізації зумовили виникнення поняття «медійний дискурс», а разом із тим, – й інтерес до його дослідження [40: 63]. Представники діяльнісного підходу вивчають останній як реальність, створену засобами масової комунікації, що опосередковують продукування, зберігання поширення суспільно важливої інформації [29: 15].

В умовах сучасного суспільства, де головною рушійною силою є інформація, ключовим видом дискурсу, що реалізує рух соціальної думки і формує концептуальну картину світу людини, є мас-медійний дискурс, який ще називають медіа-дискурсом. Його визначають як «сукупність процесів та продуктів мовленнєвої діяльності у сфері масової комунікації у всьому їх різноманітті та складності їх взаємодії» [44: 21].

Варто зазначити, що медійний дискурс має вигляд ієрархічно організованого континууму текстів, у якому одиниці меншого структурно-змістового об’єму входять до складу більших цілих частин [28: 133].

Різновиди мас-медійного дискурсу виділяються залежно від використаних комунікативно-інформаційних каналів і реалізуються завдяки різноманітним мовним засобам і стратегіям. Відповідно до виконуваної комунікативної функції виділені такі види масмедійного дискурсу, як публіцистичний дискурс, рекламний дискурс, PR-дискурс [31].

Публіцистичний дискурс визначають як різновид інформаційно-орієнтованого інституційного дискурсу, що реалізується за допомогою засобів масової комунікації та передбачає свідому та явно виражену авторську позицію.

Публіцистичний дискурс передбачає наявність двох комунікантів – автора та реципієнта. В першу чергу, публіцистичний дискурс дозволяє охопити значну кількість адресатів. Інформація, що отримана за допомогою

публіцистичного дискурсу, сприяє формуванню у свідомості громадськості політичної, мовної, наївної картини світу [32: 30].

Метою публіцистичного дискурсу є повідомлення про явища навколишньої дійсності, її конструювання у текстах для передачі широкому колу осіб. Сучасний публіцистичний дискурс характеризується значною кількістю кліше, готових до сприйняття блоків, зворотів та мовленнєвих стереотипів. З іншого боку, у публіцистиці існує чимало прийомів та форм, що не закріплені у мові та конструюються в умовах певної мовленнєвої ситуації, які використовуються з певною комунікативною метою [51].

Серед безлічі засобів, що характеризують сучасний публіцистичний дискурс, виокремлюють феномен, що проявляється через підбір альтернативного плану вираження. Він направлений на інформаційно-емоційний вплив на адресата та досягнення позитивного комунікативного результату. Вищезгаданий феномен виникає у тих випадках, коли безпосередня номінація не відповідає вимогам комунікації [30: 10].

Іншим видом мас-медійного дискурсу є рекламний дискурс. Представники комунікативної лінгвістики розуміють це явище як комунікативну структуру, фреймові стратегії функціонування якої в комунікативному просторі реклами визначаються комплексною взаємодією фреймів автора, предмета, адресата та мети рекламного дискурсу.

Тобто, він має комунікативний потенціал, який дозволяє активізувати різноманітні вербальні та екстра-вербальні засоби для адекватного відображення антропометричних, когнітивних, комунікативно-функціональних, соціальних і культурологічних факторів контекстуалізації. Останні формують жанровий контекст рекламного дискурсу з метою реалізації авторської прагматики та досягнення мети комунікації.

Дослідження медійного дискурсу дозволяє визначити особливості мислення окремих мовців та груп людей, що є споживачами тих чи інших

медіа-продуктів, а також методи впливу на аудиторію. З іншого боку, сучасний медіа-дискурс є сферою функціонування мови, у якій спостерігається інтенсивний розвиток та стійка тенденція до нових трансформаційних процесів.

Реагуючи на будь-які інноваційні процеси, що відбуваються у суспільстві, медіа-дискурс вказує на розвиток соціуму, його позитивні і негативні зміни у визначений період часу. Вибір певної мовної одиниці, граматичної форми або конструкції не лише свідчить про мовний смак, мовні уподобання та звички окремих людей, а й позначає мовні навички окремих класів і соціальних груп, тобто усього суспільства певного історичного періоду [33: 220].

Згідно із твердженнями окремих дослідників, термін «медіа-дискурс» безпосередньо ґрунтується на загальному розумінні поняття «дискурс» та основних напрямів щодо його визначення [34; 6]. Наводяться три підходи до тлумачення останнього, які сформувалися на основі системного аналізу різних формулювань (визначень) такого поняття – структурний, функціональний та тематичний. Перший підхід розглядає дискурс як продукт комунікативної діяльності, взятий у сукупності усіх вербальних та екстра-лінгвальних характеристик, пов‘язаних із його походженням, поширенням та сприйняттям [34: 181]. Стосовно функціонального підходу, то головний критерій визначення дискурсу вбачається у зв‘язку мовлення та різноманітних сфер людської діяльності, що і зумовлює особливості комунікації [34: 182].

Тематичний підхід групує письмові та усні тексти як продукти мовленнєвої діяльності навколо певних соціально-значущих тем, які в той чи інший момент опиняються у центрі уваги [34: 182]. Отже, концепція мас-медійного дискурсу базується на усіх трьох підходах, тому що охоплює не лише вербальне повідомлення та медіа-канал, а й усі екстралінгвальні фактори, пов‘язані з особливостями створення медіа-повідомлення, його отримувача (адресата), зворотного зв‘язку, культурно зумовлених способів

кодування і декодування, соціально-історичного та політико-ідеологічного контекстів.

Для розуміння особливостей мас-медійного дискурсу важливим є його окреслення як специфічного типу у загальній системі дискурсу. Із позицій соціолінгвістики критерієм визначення таких типів нерідко беруться відносини між учасниками комунікації, тобто особистісно-орієнтований та статусно-орієнтований види спілкування [70]. Особистісно-орієнтоване спілкування відбувається тоді, коли співрозмовник добре відомий, а комуніканти статусно-орієнтованого (або інституційного) спілкування реалізують себе за допомогою певних рольових характеристик (клієнт, колега, пасажир тощо).

Подальше уточнення та конкретизація обох видів, здійснені на підставі мети та інших характеристик ситуації спілкування, дають змогу виділити художній та побутовий типи особистісно-орієнтованого дискурсу, а також політичний, дипломатичний, адміністративний, юридичний, військовий, педагогічний, релігійний, містичний, медичний, діловий, рекламний, спортивний, науковий, сценічний і масово-інформаційний типи інституційного дискурсу.

Головними ознаками мас-медійного дискурсу називають групову співвіднесеність (адресант поділяє погляди своєї групи); публічність (відкритість та орієнтація на широкий загал) [83]; дісенсну орієнтованість (створення протиріччя з наступною дискусією); інсценування та масову спрямованість, що передбачає одночасний вплив на кілька груп [12: 27–40].

Вагомим принципом медіа-дискурсу є і його орієнтація на адресата [89]. Адресанту необхідно враховувати велику кількість складників статусу адресата (віковий, гендерний, професійний, соціальний, культурний та інші фактори), що допомагають уточнити і доповнити поняття «фактор адресата». Деякі ЗМІ орієнтуються на конкретного адресата, його картину світу і мовну

свідомість. Таким чином, аудиторія об‘єднується однаковими очікуваннями стосовно форми і змісту комунікативних дій [35: 209].

Види мас-медійного дискурсу класифікують відповідно до комунікативної функції, що виконується, а також за каналами реалізації. У першому випадку розрізняють такі види мас-медійного дискурсу, як публіцистичний, рекламний та PR-дискурс [56]. Щодо публіцистичного дискурсу, то він визначається як різновид інформаційно-орієнтаційного інституційного дискурсу, який реалізується за допомогою засобів масової комунікації та передбачає свідому і явно виражену актуалізуючу позицію автора [31: 4].

Для публіцистичного дискурсу притаманна наявність двох комунікантів – автора та реципієнта [80]. Публіцистичний дискурс передає інформацію разом з її оцінкою автором статті. У першу чергу тексти публіцистичного дискурсу дозволяють охопити значну кількість адресатів. Інформація, отримана по каналах публіцистичного дискурсу, сприяє формуванню у суспільній свідомості політичної, мовної, наукової, наївної картини світу [14: 30].

Основними функціями публіцистичного дискурсу є пізнавальна, інформативна та регулятивна [55]. Останню визначають як організацію та регулювання процесів, вплив на аудиторію, контроль над суспільною думкою, головний інструмент соціалізації, соціокультурного керування за допомогою мови [13: 191]. Одним із різновидів регулятивної функції вважають функцію впливу, тобто пряму та непряму пропаганду й агітацію [35]. Її завдання полягає у визначенні громадянського та політичного вибору, пропозиції набору стандартів стилю життя, що зумовлюють мотивацію. Сюди входить не лише формування думки, а й заклик до дії, виховання звичок [13: 192]. Серед підвидів функції впливу є також функція оцінки.

Публіцистичний дискурс виносить на розгляд громадськості певне коло питань, закликаючи до усвідомлення їх важливості для задоволення соціальної потреби інтересів, формує первинне відношення (позитивне або негативне) до фактів, пропонує різні види оцінок («добре», «погано», «корисно», «шкідливо» тощо). Оцінка містить в такому випадку не лише схвалення, думку, а й елементи раціонального знання, виступаючи засобом аргументації. Лексика оцінки формує суспільні стереотипи та ідеологеми [13:193–194].

Отже, метою медійного дискурсу є вплив на свідомість читача [48; 64], щоб спонукати його до виконання потрібної дії. Завданням рекламного дискурсу є переконання адресата в правдивості та істинності рекламного повідомлення [58]. Значущість мас-медійного дискурсу як вагомого і популярного сьогодні засобу комунікативної дії, наявність у науковому середовищі численних підходів до трактування цього терміну дає змогу подати характеристики його змістових, структурних і функціональних особливостей.

Висновки до розділу 1

Концепти це ідеальні абстрактні одиниці, смисли, якими оперує людина в процесі мислення, і які відображають зміст досвіду і знання, зміст результатів усієї діяльності людини і пізнання нею навколишнього світу у вигляді певних одиниць, «квантів знання». Концепт є багатовимірним, що надає можливість для різних підходів визначення його сутності і структури. Сюди входять суб'єктивні асоціації, емоції, оцінки, характерні для людини.

Розглядаючи сутність концепту, дослідники особливо відзначають його приналежність до етнокультурного світу людини. Пізнання концепту допомагає відтворити етнокультурний образ, особливість менталітету носія мови. Концепт є вираженням етнічної специфіки мислення, і його вербалізація обумовлена лінгвокогнітивною, етнокультурною, маркованою, асоціативною компетенцією носія концептуальної системи.

Ментальна природа концепту спричинює його закритість для безпосереднього вивчення: концепт приймає форму за допомогою вербалізаторів. Слово та його вербальна дефініція фіксують результати когнітивних зусиль людського розуму; слово своїм значенням об'єктивує окремі, важливі для повідомлення концептуальних ознак, передача яких входить у інтенцію мовця.

Поняття стратегії перекладу включає в себе прийняття рішення відносно тих аспектів оригіналу, які насамперед мають бути відображені в перекладі. Адекватно передати всі аспекти оригіналу не завжди можливо, що призводить до втрат у перекладі. Тому перекладачеві необхідно визначити шкалу пріоритетів, створити ієрархію цінностей, яка дасть змогу виділити ті риси оригіналу, які вважаються провідними.

При відтворення концепту необхідно врахувати багатокомпонентну природу концепту та специфіку його концептуалізації у певному тексті. Оскільки «інтерпретативний режим вербальних значень співвідноситься із соціокультурною й етнокультурною компетенцією носіїв концептуальних систем і перекладач працює не лише з вербальними формами, але й з тими концептами, що стоять за ними».

Метою медійного дискурсу є вплив на свідомість читача, щоб спонукати його до виконання потрібної дії. Завданням рекламного дискурсу є переконання адресата в правдивості та істинності рекламного повідомлення. Значущість мас-медійного дискурсу як вагомого і популярного сьогодні засобу комунікативної дії, наявність у науковому середовищі численних підходів до трактування цього терміну дає змогу подати характеристики його змістових, структурних і функціональних особливостей, які необхідно прийняти до уваги у процесі перекладу.

РОЗДІЛ 2
ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ КОНЦЕПТІВ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ

2.1 Класифікація концептів у медійному дискурсі

Оскільки концепт являє собою змістовний, смисловий бік словесного знака, то і поняття, яке закріплюється за цим символом, слід розглядати відповідно до функціонального поля, що функціонує всередині сформованої понятійної парадигми. У ході аналізу будемо спиратися на когнітивний і когнітивно-дискурсивний напрямки вивчення концептів. Оскільки у рамках цих напрямів прийнято розглядати дискурс, який занурений у ситуацію спілкування [78, с. 10].

Такий підхід актуальний і для медійного дискурсу, у рамках якого текст розглядається у контексті живого повідомлення в маси. Медійні тексти направлені на вплив, здійснення певного емоційного, експресивного ефекту на аудиторію. Окрім того, тексти публіцистичних статей стосуються реальності, повсякденного буття суспільства, різноманітних подій, осіб, явищ, тому безперечно, що медійний дискурс є зануреним у комунікативну парадигму, він являє собою постійний діалог між ЗМІ та народом, іноді – ЗМІ, владою та народом.

Дискурс англомовних ЗМІ охоплює величезну кількість тем, які стосуються як політики, влади, так і економіки, культури, суспільного життя – всіх сфер діяльності людини. У нашому дослідженні зосереджуємо увагу на концепті MEGXIT, який є часиною дискурсу британських ЗМІ (хоча цей феномен активно обговорюється і в американських та інших англомовних медіа). Щоб визначити місце концепту MEGXIT у концептуальній сфері англомовних ЗМІ, розглянемо класифікацію концептів у англомовному медійному дискурсі загалом.

Дослідники сходяться на думці, що будь-який дискурс слід вважати «концептуальним» за своєю природою [25, с. 64]. Медійний дискурс має свою специфіку, оскільки він здатний включати у себе елементи інших дискурсів. Наприклад, новини про політику є частиною як медійного, так і політичного

дискурсів, новини про відомих осіб, знаменитостей стосуються також соціального та культурного дискурсів. Медіа, виправдовуючи свою назву, часто слугують своєрідними посередниками між населенням та різними інститутами – політичним, соціальним, економічним тощо. Це забезпечує багатогранність медійного дискурсу та його всеохопність у плані концептів, представлених у публіцистичних текстах.

Досліджуваний нами концепт MEGXIT належить до групи концептів, які стосуються британської королівської родини (BRITISH ROYAL FAMILY). Вони ж, у свою чергу, входять до поля більш обширних понять британської монархії (BRITISH MONARCHY) та політичної устрою країни (POLITICAL SYSTEM). Відтак, цей концепт належить не тільки до медійного, але також частково і до політичного дискурсу.

Цей концепт також безпосередньо стосується іншого концепту – ROYAL FAMILY MEMBERS. Концепти, які стосуються членів королівської родини, можна розділити за їх іменами, наприклад, QUEEN ELISABETH, PRINCESS DIANA, PRINCE PHILLIP тощо. Кожен з таких концептів включає свій зміст – базові пласти концепту, у яких ознаки розміщуються у послідовності від менш до більш абстрактних, тобто від ядра до периферії.

Концепт MEGXIT стосується Меган Маркл та принца Гаррі – молодшого сина Чарльза та онука королеви Єлизавети II. Щоб зрозуміти значення цього концепту, звернемося до словникових його трактувань. Зокрема, Collins Dictionary визначає іменник «Megxit» (з позначкою «informal») як «the withdrawal of the Duke and Duchess of Sussex from royal duties, announced in January 2020» [90]. У словнику також зазначається, що це слово є новотвором, утвореним за моделлю *Meg(han)* (Duchess of Sussex) + *(e)xit* (influenced by Brexit).

Відтак, поняття «Megxit» в англійській мові з'явилося зовсім недавно (у 2020 році) та повязане воно з конкретною подією, яка відбулася у королівській родині – це відмова принца Гаррі, герцога Сассекського, та його дружини, Меган Маркл, герцогині Сассекської, від виконання обов'язків британської

королівської сім'ї. «Мегсит» означає розрив пари з королівською родиною та її протоколом, а також їхні плани зі здобуття незалежності під своїм новим брендом, який отримав умовну назву «Sussex Royal».

Подія, маркована словом «Megxit», отримала великий вплив на Великобританію, на британські ЗМІ та саме британське суспільство. Воно широко висвітлювалося у медіа, при цьому важливо також враховувати контекст підвищеної медійної уваги до пари принца Гаррі та Меган Маркл загалом, оскільки кілька років перед своєю заявою про бажання скласти повноваження членів королівської родини, подружжя піддавалося булінгу в ЗМІ.

Відтак, концепт MEGXIT у англомовних медіа має свою передісторію та контекст, стосується відповідної події у житті британської королівської родини та охоплює весь пласт реакцій суспільства, самої королівської родини, населення Великобританії та всього світу, а також ЗМІ та цю подію.

Як і будь-який інший концепт, концепт MEGXIT має складну багатокомпонентну структуру [35, с. 3]. До складу структури концепту входить увесь зміст поняття, етимологія, асоціативний ряд. У кожному елементі структури концепту репрезентований той чи інший тип інформації (образної, фактуальної або ціннісної). Традиційним є подання структури концепту у вигляді кола, у центрі якого лежить основне поняття – ядро, а на периферії знаходиться все те, що принесено до концепту культурою, традиціями або ж особистим досвідом людини, певної групи людей або цілого суспільства [59, с. 115-116].

Що з'ясувати зміст структури концепту MEGXIT у сучасних англомовних ЗМІ, розглянемо особливості його репрезентації та вербалізації у публіцистичних статтях, присвячених цьому явищу. Ім'ям концепту є оказіональне утворення «Megxit», яке поєднало у собі як асоціацію з Меган Маркл (перший елемент цього блендингового лексичного утворення містить елемент її імені), так і асоціацію з іншим масштабним явищем, яке значно

вплинуло на життя Великобританії в останні роки – це Брексит (Brexit), тобто – вихід Великобританії зі складу Європейського союзу у 2016 році:

(1) *Now that the world has had some time to adjust to the fact that Prince Harry and Meghan Markle are stepping back from their duties as senior royals (a move that has been dubbed "Megxit")* (PHOUAM, 2020).

Відтак, одним із концептів, дотичних до концепту MEGXIT у медіапросторі британських ЗМІ, є концепт BREXIT, який належить до політичного дискурсу. Посилання на це явище британської новітньої історії міститься уже в самому імені концепту MEGXIT.

Втім, будучи окремим специфічним явищем, «Megxit» включає у себе низку асоціацій, понять, пов'язаний саме з ним, як із унікальною подією в історії королівської родини. Розглядаючи передісторію «Мегситу», слід зазначити, що за весь період правління династії Віндзорів схожа за масштабами та змістом подія відбулася, коли Едуард VIII зрікся свого престолу. Також прецедент стався і у випадку принца Ендрю, який зрікся обов'язків члена королівської сім'ї через скандал та підозри у скоєнні злочинів у справі Дж. Епштейна. Відтак, саме явище відмови члена королівської родини від свого статусу та обов'язків є вагомою подією у житті королівської родини та оцінюється прихильниками британської монархії та самої британською королівською родиною, яка виступає осередком старих традицій та порядків, негативно.

Аналізуючи наповнення концепту MEGXIT, оцінку цієї події у англомовних ЗМІ, асоціативний ряд, який належить до периферії концепту, передусім слід звернути увагу на найближчі до ядра концепту компоненти його структури. Такими можна вважати іменники, які використовуються у ЗМІ для позначення явища «Мегситу».

Як показав аналіз, переважна більшість номінацій, які використовуються на позначення і характеристику явища «Megxit» в англомовних ЗМІ, містять досить різку негативну оцінку, а також вказують на скандальність події, наприклад:

(2) *Prince William hopes the Royals can one day reconcile, he said in his first public comments on the Megxit scandal* (PWBSM, 2020).

У цьому випадку використовується іменник *scandal*, який виступає засобом вербалізації концепту MEGXIT, а також надає негативну оцінку явищу. Наприклад, Merriam Webster Dictionary визначає лексему *scandal* як: «1) a circumstance or action that offends propriety or established moral conceptions or disgraces those associated with it; 2) loss of or damage to reputation caused by actual or apparent violation of morality or propriety; 3) malicious or defamatory gossip; 4) indignation, chagrin, or bewilderment brought about by a flagrant violation of morality, propriety, or religious opinion» [91]. Із варіантів тлумачень цього іменника зрозумілий його негативний оцінний потенціал, адже скандал завжди означає втрату репутації, підрив суспільних устоїв.

Більш м'яким за експресивним потенціалом є позначення «Мегситу» як *controversy*, оскільки ця лексема не містить категоричного осуду, а лише вказує на наявність протилежних думок у певному питанні:

(3) *Kate Middleton has been noticeably quiet amidst the controversy, has been heavily involved in trying to appease Harry and Markle in the last few days* (PWBSM, 2020).

Відповідно до Merriam Webster Dictionary, іменник *controversy* тлумачиться як «a discussion marked especially by the expression of opposing views» [91]. Вказівка на дискусійність, неоднозначність «Мегситу» у ЗМІ є важливою, адже такий підхід висвітлює й альтернативний погляд на події як на потенційно позитивне явище. Відтак, у висвітленні ЗМІ явища «Мегситу» спостерігається дуальність – транслюється як осуд, негативна оцінка цієї події, так і альтернативний погляд на неї, як на феномен, який цілком має право на існування.

Також ЗМІ часто наголошують на сенсаційності новини про рішення принца Гаррі та його дружини Меган покинути королівську родину – ця новина дійсно спричинила неабиякий ажіотаж у Великобританії:

(4) *Harry is opening up more about the shocking news* (PHOUAM, 2020).

Іменникове словосполучення *the shocking news* є номінацією етапу перших повідомлень у ЗМІ про рішення герцога та герцогині Сассекських про складення повноважень членів королівської родини та відмови від своїх титулів. Така номінація дозволяє оцінити значимість події для британського суспільства. Прикметник *shocking*, який входить до складу словосполучення, вказує на шоковий стан суспільства після заяви принца Гаррі та Меган.

Часто у ЗМІ використовується гра слів, метафоричні утворення для позначення концепту MEGXIT. Наприклад, у наступному реченні використовується гра слів, де у словосполученні *exit plan* лексема *exit* корелює з іменем самого концепту MEGXIT:

(5) *Megxit: What you need to know about Harry and Meghan's exit plan* (DDN, 2020).

Окрім того, вираз *exit plan* викликає у читача асоціації з планом евакуації з будівлі при пожежі або іншій катастрофі, що створює іронічний ефект, адже за такої інтерпретації дії принца Гаррі та Меган Маркл сприймаються як втеча від якоїсь небезпеки. Така подача подій містить елемент перебільшення, адже єдина небезпека, яка загрожує подружжю – це переслідування з боку ЗМІ.

Однією із найбільш значимих асоціацій, які виникають щодо концепту MEGXIT у англомовних ЗМІ, є концепт BREXIT:

(6) *Because this royal temper tantrum, this flouncing out of the UK by the most painfully PC couple in monarchical history, has much in common with Brexit* (WPHBLM, 2020).

Основний образ, який лежить в основі обох концептів (BREXIT та MEGXIT), це «вихід» з чогось – із ЄС в одному випадку та з королівської родини у іншому. У першу чергу цей образ закріплений в імені обох концептів, адже однією зі складових елементів цих слів є лексема *exit* – «вихід», наприклад:

(7) *If Harry and Meghan thought that announcing their exit would offer respite from the media attention, the opposite has happened* (NAM, 2020).

Окрім того, у цьому реченні для вербалізації концепту MEGXIT використовується також лексема *respite*, значення якої, відповіло до Merriam Webster Dictionary, наступне: «1) a period of temporary delay; 2) an interval of rest or relief» [91]. Відтак, одним із елементів змісту концепту MEGXIT є також поняття REST, адже для принца Гаррі та Меган Маркл відмова від обов'язків та повноважень члена королівської родини означає зменшення тиску на них та можливість самостійно планувати своє життя.

Кожен член королівської родини від народження або з моменту долучення до родини отримує низку функцій на обов'язків, які він повинен виконувати, що є важкою ношею для багатьох. Однак, те, що сприймається самими принцом Гаррі та Меган Маркл як довгоочікуване полегшення та свобода, для багатьох членів суспільства та самої королівської родини на чолі з королевою видається як зрада інтересів корони та самої держави.

Повертаючись до однієї з ключових номінацій досліджуваного концепту EXIT, зауважимо, що у розглянутих нами прикладах англомовного медійного дискурсу, це поняття виражається через використання низки синонімів, утворюючи таким чином зміст цього елементу концепту MEGXIT. Зокрема, зустрічаємо такі синоніми до лексеми *exit* у текстах англомовних ЗМІ, як *escape, leave, resigning,* фразові дієслова *step back, step down,* сленговий вираз *bugger off*:

(8) *The Duke of Cambridge admitted his "sadness" about Prince Harry and Meghan Markle's decision to "step back" as senior members of the monarchy* (PWBSM, 2020).

(9) *Despite the couple expressing their intent to step down, it's not set in stone* (PHOUAM, 2020).

(10) *The couple's decision to bugger off to Canada has irritated huge numbers of people* (WPHBLM, 2020).

(11) *We're saddened Harry and Meghan felt the need to escape, but the now semi-detached royal couple have learned a lesson ordinary folk face every day* (TVOTM, 2020).

(12) *They announced their decision to leave the royal family on their website, something roughly akin to resigning via Twitter* (DDN, 2020).

Окрім того, що «Мегсит» є «виходом» Гаррі та Меган з королівської родини, це також і концепт, який позначає їхню заяву, повідомлення про такий намір суспільству. Відтак, до групи номінацій, які утворюють найближче оточення ядра концепту MEGXIT, також є лексеми *statement, decision*, наприклад:

(13) *Harry and Meghan's statement showed the monarchy was not sustainable in the modern era* (BHF, 2020).

До лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT в англомовній пресі належать не тільки номінативні, але й експресивні засоби, наприклад:

(14) *The Daily Express also referred to the news as a "royal bombshell" and spoke of the "queen's dismay"* (BMRM, 2020).

У цьому реченні використовується яскравий метафоричний вираз *royal bombshell*. Пряме значення лексеми *bombshell* – це «бомба» як вид потужної зброї, тоді як у переносному значенні, відповідно до Merriam Webster Dictionary, це слово означає «1) one that is stunning, amazing, or devastating; 2) person who is the cause and object of sensational and usually widespread attention, excitement, or attraction» [91]. Така характеристика новини про зміни у житті королівських осіб має експресивний потенціал та відповідає вимогам медійного дискурсу, одна з основних задач якого полягає у тому, щоб заінтригувати читача, привернути його увагу, транслювати певні оцінки тих чи інших подій широким масам людей.

Загалом, у текстах ЗМІ, присвячених питанню «Мегситу» використовується досить багато воєнних метафор, які апелюють або до образів війни, або ж іноді також до образу перемир'я. У такий спосіб журналісти прагнуть продемонструвати напруженість виниклого конфлікту. У наступному прикладі використовується воєнна метафора *a declaration of war* для вербалізації досліджуваного концепту:

(15) *This is a declaration of war on the family* (MBQARI, 2020).

Такий прийом репрезентації концепту є потужним виразником негативної оцінки, апелюючи до сприйняття королівською родиною новини про наміри принца Гаррі та Меган Маркл скласти всі повноваження. Воєнна метафора влучно передає стан напруги, який викликала ця подія у країні та суспільстві, а також вона відповідає настроям монархії, адже представники королівської родини, які є поборниками непохитного слідування традиціям, надзвичайно важко сприймають будь-які відхилення від протоколу.

У наступному уривку спостерігаємо використання таких метафоричних зворотів, як *peace deal* (на позначення імовірного налагодження стосунків між королівською родиною на подружжям Гаррі та Меган), а також *protracted war* (на позначення самого конфлікту, який виник з моменту одруження пари):

(16) *The family urgently needs a meaningful peace deal with the young breakaway couple, because a protracted war would be very bloody indeed* (MBQARI, 2020).

Прикметник *bloody* слугує тут експресивним засобом, який підсилює ефект напруги та вказує на запеклість конфлікту між членами королівської родини, хоча й такий засіб можна вважати перебільшенням, спрямованим на навмисне нагнітання напруги та підігрівання інтересу читачів до «плідної» для журналістів теми.

Вираз *queen's dismay*, який використовується у прикладі (14), містить різко негативну оцінку події «Мегситу». Цей ефект створює іменник *dismay*, значення якого наступне: «1) sudden loss of courage or resolution from alarm or fear watched with dismay as flames engulfed their home; 2) sudden disappointment» [91]. Така характеристика прив'язана до значимого для британської культури концепту THE QUEEN, виражаючи осуд королеви стосовно «виходу» з королівської родини когось із її членів. Такий засіб вербалізації концепту MEGXIT є потужним з точки зору впливу на громадську думку, адже точка зору королеви є надзвичайно важливою для багатьох британців і миттєво спонукає багатьох із них приймати ту ж саму позицію, яку виражає королева.

Цей ефект негативної оцінки події, вираженої концептом MEGXIT, підсилюється у публікаціях ЗМІ за рахунок посилання на авторитет інших членів королівської родини. Наприклад, у заголовку однієї зі статей «Washington Post», присвяченій питанню «Мегситу» та реакції на нього Великобританії, використовується посилання на королеву та на принца Чарльза та їх оцінку події:

(17) *"Queen sad, Charles furious"* (BMRM, 2020).

Граматично такі вирази є неповними, усіченими, у них опущені дієслова, що робить їх більш лаконічними, виразними зі стилістичної точки зору. Важливу роль тут відіграють прикметники *sad* та *furious*, які є емотивами та створюють емоційну палітру концепту MEGXIT.

У наступному прикладі воєнна алюзія та емотиви використовуються у одному реченні з метою створення контрасту, іронічного ефекту, потужної експресії:

(18) *Prince Charles and Prince William were described as "incandescent with rage", emotions normally reserved for the bombing of London during World War II – not the fact that a 35-year-old is moving out of his grandmother's house* (DDN, 2020).

У цьому випадку емоції, якими ЗМІ описують реакцію принца Чарльза та принца Вільяма на заяву сина та брата, описуються виразом *incandescent with rage*, що на думку автора публікації є перебільшенням. Для доведення своєї думки журналіст використовує алюзію на події Другої світової війни (*the bombing of London during World War II*) та перифраз, який виступає ще одним способом вербалізації концепту MEGXIT – *a 35-year-old is moving out of his grandmother's house*. Останній прийом є прикладом іронії, адже він применшує значення події, прирівнюючи принца Гаррі до будь-якого простого 35-річного британця, який вирішив з'їхати з будинку своєї бабусі, з якою жив весь цей час.

У розглянутих нами публікаціях англомовних ЗМІ, присвячених питанню «Мегситу», використовуються не тільки засоби вираження

негативної оцінки, але також і лінгвальні засоби, які транслюють позитивну оцінку цієї події. Рішення принца Гаррі та Меган Маркл щодо складання своїх повноважень як членів королівської родини є важким ударом по традиційній системі цінностей британської культури, однак у той же час це і крок назустріч прогресу, а також надзвичайно сучасний вчинок:

(19) *They've "chosen to make a transition this year in starting to carve out a progressive new role within this institution"* (PHOUAM, 2020).

Прикметники *progressive* та *new* несуть у собі позитивне наповнення змісту концепту MEGXIT, який увібрав у себе дуальність сучасного стану британських цінностей та базових концептів британської культури в цілому. Британський менталітет, з одного боку, будується на традиціях, які налічують не одну сотню років. Зокрема, найбільш яскравим втіленням прагнення британців до збереження традицій є саме монархія та королівська родина, які у XXI ст. продовжують жити за протоколом, який не змінювався протягом століть. Такий консерватизм вступає у конфлікт з сучасними тенденціями, і саме концепт MEGXIT втілює цей конфлікт найбільш яскраво на сучасному етапі.

Прогресивність «Мегситу» полягає у тому, що подружжя герцога та герцогині Сассекських поставило на перше місце не королівський протокол, вимоги та очікування королівської родини та суспільства, а власні інтереси, у тому числі – власне ментальне здоров'я, благополуччя та спокій. Цей позитивний аспект є важливим елементом змісту концепту MEGXIT та вербалізується у текстах ЗМІ переважно через прислівники та прикметники з позитивною оцінною конотацією, наприклад:

(20) *All the while, the couple shared they have plans to "work to become financially independent"* (PHOUAM, 2020).

У цьому випадку автор публікації апелює до одного із наслідків «Мегситу», який передбачає, що принц Гаррі та Меган Маркл більше не будуть отримувати кошти платників податків, а зможуть заробляти на життя самостійно. Прихильники цієї пари вважають такий крок благородним та

виваженим, адже на утримання членів королівської родини витрачається величезна кількість коштів і багато людей вважають такі витрати на підтримання традицій не доречними.

В цілому, концепт MEGXIT висвітлюється у англомовних ЗМІ надзвичайно суперечливо, часто у одному реченні зустрічаються одночасно позитивна і негативна оцінка цього явища, наприклад:

(21) *Willfully cutting themselves off from the Sovereign Grant – which David McClure, an expert on royal finances, likened to "chicken feed" – may sound noble, but it will not have much of an effect on their bottom line* (PHOUAM, 2020).

У цьому уривку прагнення подружжя Гаррі та Меган до фінансової незалежності характеризується висловом *chicken feed*, який у словнику Merriam Webster Dictionary визначається як «a paltry sum (as in profits or wages)» [91]. Цей сленговий вираз знецінює ідею щодо благородності намірів подружжя не жити на кошти платників податків, оскільки суму грошей, яка йшла на їх утримання фінансовий експерт називає мізерною. Прикметник *noble*, який використовується у розглянутому уривку, апелює до благих намірів принца Гаррі та Меган Маркл, однак ця ідея одразу ж знецінюється подальшим контекстом публікації.

Щодо прагнення принца Гаррі та Меган Маркл до збереження свого ментального здоров'я та спокою шляхом зречення всіх титулів, то це питання також активно піднімається у контексті обговорення «Мегситу». Ситуацію з булінгом Меган Маркл та принца Гаррі у ЗМІ часто порівнюють з історією життя та загибелі матері Гаррі – принцеси Діани, яка потерпала від нав'язливої уваги ЗМІ та часто ставала жертвою їх агресивної, грубої поведінки. Однією із версій загибелі принцеси Діани у автокатастрофі також є припущення щодо переслідування її машини папараці, що й спричинило аварію.

Асоціації з принцесою Діаною можна віднести до периферійної зони змісту концепту MEGXIT. У цьому випадку лінгвальним засобом вербалізації концепту виступає такий стилістичний прийом як алюзія на історичну особу:

(22) *What a sad story; they hounded and bullied her until it was no longer tenable to stay, just like Diana* (BHF, 2020).

Окрім того, до периферійної зони концепту також входять такі елементи, як RACISM, WOMEN'S RIGHTS, оскільки питання «Мегситу» тісно пов'язане з булінгом Меган Маркл у ЗМІ, у тому числі за її прогресивні погляди та колір шкіри. Це, наприклад, виражається у наступних уривках із публікацій англомовних ЗМІ, присвячених «Мегситу»:

(23) *Articles talking about her having "exotic" DNA, the racist treatment of Meghan has been impossible to ignore* (NAM, 2020).

(24) *Why Megxit is a win for women and girls: there's a lot more to real life than being a princess* (SCMP, 2020).

Прикметники *exotic* та *racist* стосуються концепту RACISM, з яким пересікається концепт MEGXIT. Ці лінгвальні засоби вербалізують периферійні напрямки асоціацій, які виникають у зв'язку з поняттям і явищем «Мегситу». У другому з наведених вище уривків використовується апелювання до жінок та дівчаток (*women and girls*), яке вжите у тексті поряд із іменником *a win*, який має позитивну оцінну конотацію. Перемога для жінок у цьому випадку передбачає крок вперед у захисті прав жінок, адже навіть впливові та відомі, багаті та успішні жінки, якими є жінки у британській королівській родині, можуть піддаватися булінгу й тиску та відчувати беззахисність перед порушенням їх прав на приватне життя або свободу вибору та дій.

Розглянувши зміст концепту MEGXIT та його зв'язок з іншими концептами, можемо визначити місце цього концепту у системі суміжних концептів англомовних ЗМІ, а також його структуру. Класифікуючи концепти англомовних ЗМІ та медійного дискурсу та виокремлюючи у їх числі досліджуваний у цій роботі концепт MEGXIT, розробимо наступну систему медійних концептів (більшість з яких є лінгвокультурними концептами політичної сфери) рис. 2.1.:

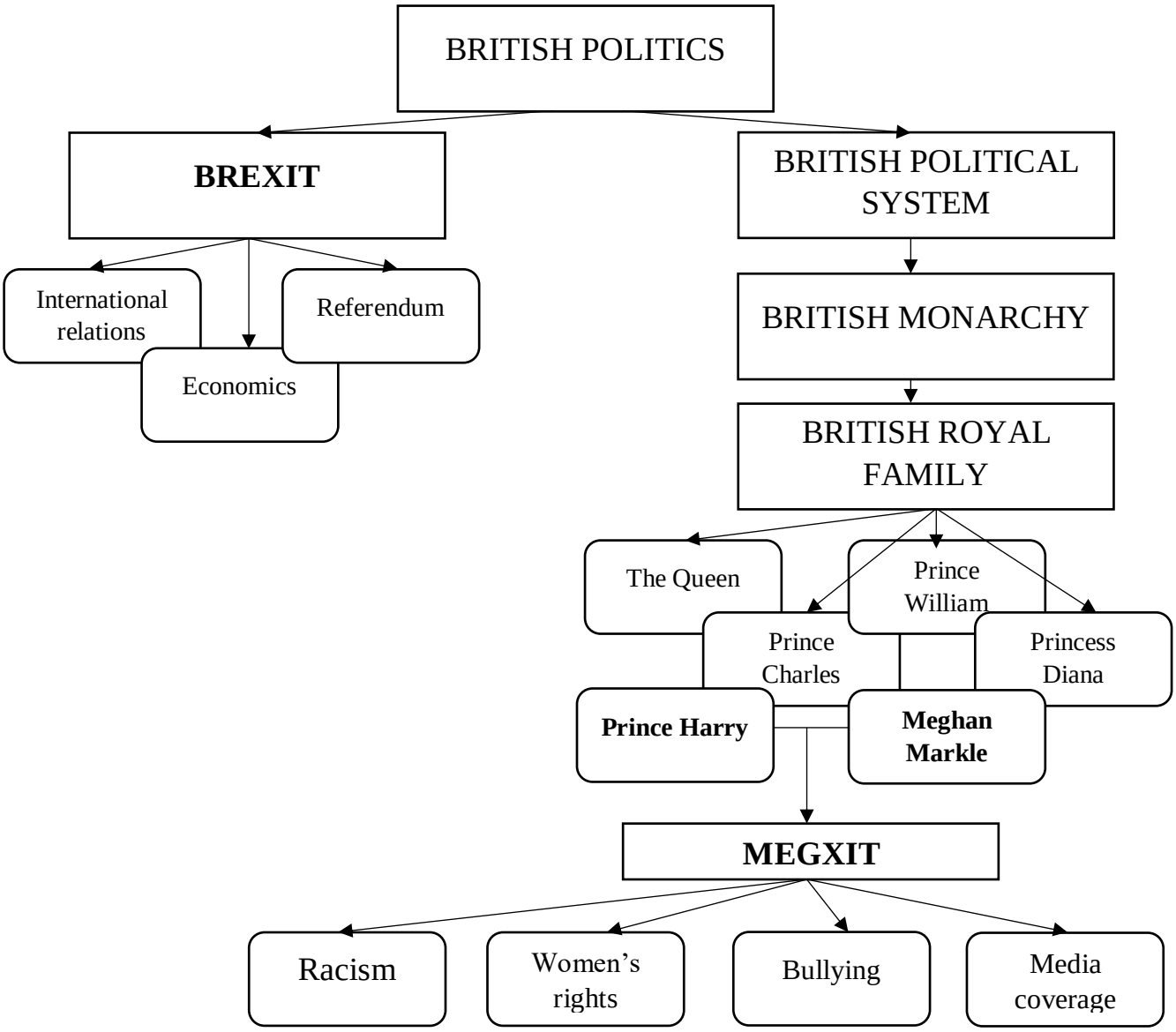

Рис. 2.1. Система концептів медійного дискурсу, дотичних до концепту MEGXIT

Як показує ця схема, концепти BREXIT та MEGXIT, хоча й мають схожу етимологію та семантичний зв'язок, все ж репрезентують різні дискурси – перший стосується медійного (оскільки є породженням мас-медіа та функціонує переважно у його рамках), політичного, економічного дискурсів, тоді як другий зачіпає також і соціальну сферу, оскільки піднімає питання расизму, захисту прав жінок, протидії булінгу публічних осіб у ЗМІ та ін.

Розглянемо також більш детально структуру самого концепту MEGXIT, яку відобразимо у вигляді багатошарового кола, де кожен із шарів репрезентує

від ядра концепту (центр кола) до нашарувань його значень, інтерпретацій та асоціацій (периферія концепту). Виділяємо ближню та дальню периферію концепту, де до останньої відносимо асоціації та смислові зв'язки, які не є очевидними, а витікають із попередніх значень концепту, які ближчі до його ядра, а також із інтерпретації концепту у ЗМІ (рис. 2.2.):

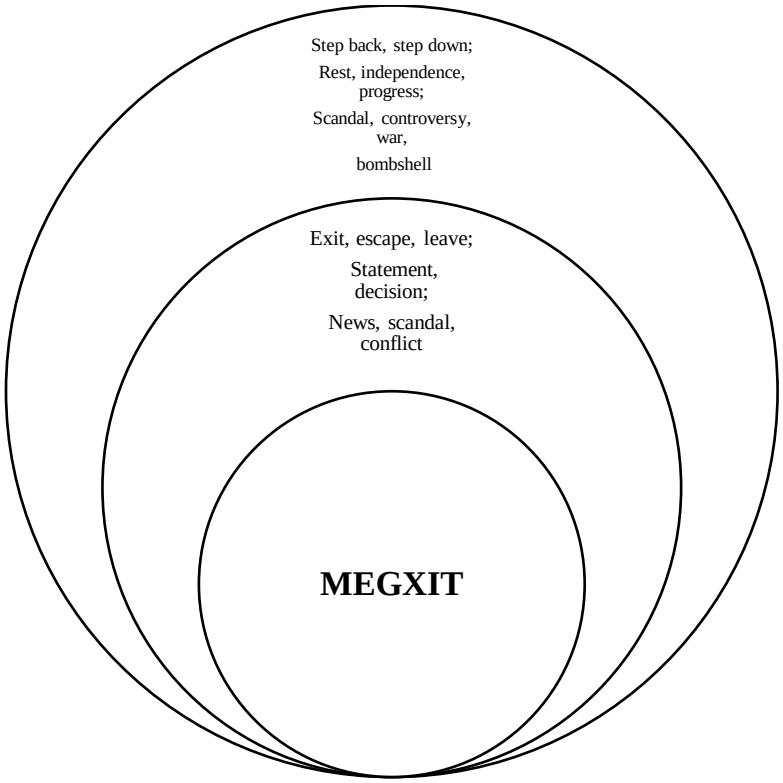

Рис. 2.2. Структура концепту MEGXIT (на матеріалі англомовних ЗМІ)

Ближня периферія концепту включає у себе переважно його номінацію у текстах ЗМІ, при цьому охоплює семантичні поняття виходу та заяви. Окрім того, сюди ж відноситься медійний елемент – це «Мегсит» як новина, скандал, а також конфлікт (між членами королівської родини, так само як і між різними верствами населення – консерваторами та лібералами). Дальня периферія концепту вже включає у себе оцінку явищ, які вказані у ближній периферії – це сленгові одиниці як засоби номінації концепту, метафоричні образи, позитивні або негативні оцінні конотації тощо.

2.2 Прагматичні функції концептів у медійному дискурсі

Як показало вивчення структури концепту та лінгвальних засобів його вербалізації у текстах сучасних англомовних ЗМІ, значну частку таких засобів становлять стилістично марковані одиниці, використання яких переслідує певні цілі. Слід зауважити, що концепт як елемент медійного дискурсу вбирає у себе не тільки функції, притаманні концептам взагалі, але також починає виконувати роль інструменту медійного тексту. Одна із головних функцій медійного дискурсу – прагматична функція, або функція впливу. Відповідно, часто апеляція до того чи іншого концепту у рамках ЗМІ переслідує мету впливу на аудиторію, формування думок населення, негативного або позитивного ставлення до певних осіб або явищ.

Однією з головних функцій концептів є інтерпретація отримуваних даних, адже концепти здатні утворювати інформаційну базу мислення, певний концептуальний каркас свідомості, який робить можливим подальший процес когнітивного опанування дійсності. У ході цього процесу світ «фільтрується» у свідомості мовців крізь концептуальні площини – «згустки» структурованої інформації, що стосуються окремих ділянок досвіду про світоустрій та місце людини у ньому [73, с. 34]. Результатом такої фільтрації стає упорядкована у вигляді системи взаємопов'язаних змістів свідомості носіїв мови концептуальна картина світу [16, с. 93].

Відтак, сам концепт MEGXIT, як частина сучасної концептуальної картини світу британців, сам по собі вже є продуктом інтерпретації певного факту дійсності – заяви принца Гаррі та його дружини Меган Маркл про прагнення стати незалежними від королівської родини, скласти всі свої повноваження та відмовитися від титулів членів королівської родини. Цей факт викликав у населення та ЗМІ Великобританії потужний відгук, збуривши настрої населення та загострivши вже існуючі до того протиріччя та проблеми монархічної системи цієї країни. Одним із наслідків цього стало утворення концепту MEGXIT, у тому числі творення імені цього концепту. У самих публікаціях англомовних ЗМІ знаходимо низку свідчень про те, що лексема

«Megxit» має маніпулятивний характер і була вперше вжита противниками герцога та герцогині Сассекських:

(25) *Online trolls have long used #Megxit as a rallying cry for a campaign of hate against the duchess* (MDMTM, 2020).

Відтак, слово «Megxit» було утворене та пізніше активно використовуване ЗМІ переважно у руслі негативної оцінки відповідної події. Сама ця лексема, утворена як пародійна назва за аналогією з «Brexit» має іронічне забарвлення. Відтак, одна із основних функцій концепту полягає також у фіксації та актуалізації понятійного, емоційного, асоціативного, вербального, культурологічного та іншого змісту об'єктів дійсності, включених у структуру концептуальної картини світу [16, с. 94].

Важливо зазначити, що до семантичного складу концепту входить також вся прагматична інформація мовного знака, пов'язана з його експресивною та ілокутивною функціями, що цілком узгоджується з інтенсивністю духовних та культурних цінностей, на які він посилається. Прагматичний потенціал концепту полягає у його здатності чинити певний емоційний вплив на адресата висловлювання, тексту або дискурсу.

Прагматична функція – одна із провідних функцій концепту MEGXIT у досліджуваних нами текстах англомовних ЗМІ. Вона реалізується як через сам зміст концепту, його шари, які лаконічно втілені у його промовистому імені, так і через лінгвальні засоби вербалізації концепту – від синонімічних рядів засобів номінації концепту до стилістичних прийомів, експресивних засобів та емотивів, іронії та метафор, алюзій на історичні події чи осіб та фразеологічних зворотів.

Найбільш потужний потенціал у реалізації прагматичної функції концепту виконують стилістичні засоби. Наприклад, вплив на адресата та спонукання його до того, щоб зайняти ту чи іншу позицію стосовно оцінки явища, яке позначає концепт, часто реалізується за допомогою епітетів, порівнянь, метафор.

Наприклад, у наступному прикладі для характеристики рішення принца Гаррі та його дружини використовується яскравий та промовистий прикметник *cavalier*, підсилений прислівником *scarily*:

(26) *Harry and Meghan seem to many people to be scarily cavalier about family responsibility* (TS, 2020).

У тексті вислів *scarily cavalier* виконує роль епітета, при цьому несучи у собі негативну оцінку явища, яке він характеризує. Це формує у читача певне ставлення до описуваного, транслює осуд дій принца Гаррі та Меган Маркл, викликає у читача відповідний емоційний відгук.

Лексема *cavalier* таким чином тлумачиться у Merriam Webster Dictionary: «marked by or given to offhand and often disdainful dismissal of important matters» [91]. У прикладі (26) цей прикметник використовується для характеристики ставлення принца Гаррі та Меган Маркл до сімейних обов'язків (*family responsibility*). Родина та сімейні зв'язки є для британців однією з ключових традиційних цінностей, і прогресивні погляди цієї відомої пари щодо обов'язків перед родиною не сприймаються великою частиною населення. Саме такі настрої «підігрівають» журналісти, коли у своїх матеріалах використовують такі лінгвальні засоби для вербалізації концепту MEGXIT.

Окрім епітетів та метафор прагматична функція концепту MEGXIT також реалізується через використання фразеологічних одиниць, які здатні влучно та лаконічно висловити позицію автора, сформувати ту чи іншу думку щодо описуваного явища. Наприклад, тенденцією у випадку з вербалізацією концепту MEGXIT є використання варіацій та модифікацій фразеологізму *have one's cake and eat it too*. Ця фразеологічна одиниця трактується у словнику Merriam Webster Dictionary як «to have or enjoy the good parts of something without having or dealing with the bad parts» [91].

Саме такими, на думку ЗМІ та певної частини суспільства, і є наміри принца Гаррі та Меган Маркл, які прагнуть позбавитися обтяжливих обов'язків членів королівської родини, але при цьому бажали б зберегти й

підтримку соціуму, свою популярність та навіть титули. Цей фразеологізм часто використовується у контексті ставлення королеви Єлизавети II до «Мегситу», яка, на думку таблоїдів, прагне не допустити реалізації такої стратегії:

(27) *The Queen's decision – which the paper says was not to let Harry and Meghan "have their cake and eat it"* (NH, 2020).

(28) *[Meghan and Harry] hoped to have their cake and eat it – last night the Queen took that cake away* (TVOTM, 2020).

У другому прикладі використовується як сам фразеологізм, так і його інтерпретація, яка полягає у творенні на базі загальновідомого та широковживаного фразеологізму нову ідіоматичну конструкцію. У цьому випадку дії королеви описані як «*took that cake away*». При цьому автор використовує образ пирога як усталений символ успіху, комфорту, певних переваг, однак вказує на те, що королева прагне забрати їх у свого онука та його дружини. Це формує суспільну думку стосовно «Megxit», апелюючи до авторитету королеви.

Слід зауважити, що сама королева Єлизавета не робила жодних заяв, у яких вона б висловлювала прагнення протидії принцу Гаррі та Меган Маркл або свою негативну оцінку їхньої заяви про зречення титулів та відхід від справ королівської сім'ї. Більшість таких оцінок та інтерпретацій належать власне самим журналістам, які на свій розсуд трактують поведінку королеви та роблять певні припущення, часто – маніпулятивні.

Відтак, таблоїди часто вдаються до метафоричних чи фразеологічних зворотів з метою інтерпретації явища «Megxit», при цьому маніпулюючи та висловлюючи не підкріплені нічим, окрім думки автора публікації, оцінки та характеристики. Така поведінка ЗМІ є частиною кампанії булінгу Меган Маркл та її чоловіка у публічному просторі. З лінгвопрагматичної та лінгвокогнітивної точок зору така вербальна поведінка ЗМІ стосується прагматичної функції створеного ними концепту MEGXIT. Негативне ставлення багатьох ЗМІ до цього явища та прагнення таблоїдів підбурювати

агресивні настрої публіки виливаються у використання таких лінгвальних засобів вербалізації концепту, які виконують прагматичну функцію впливу на емоційну, моральну, ціннісну сфери читачів.

Варіація цього фразеологізму, яка зустрічається у медійному дискурсі – це модифікація англійського фразеологізму з використання запозичень-варваризмів з англійської мови: *can't have the chateau and the gateau*. Значення такого фразеологізму аналогічне його словниковому варіанту, однак зі стилістичної точки зору такий вислів здатен привернути ще більше уваги читачів, а значить і його вплив на емоції аудиторії буде більш потужним:

(29) *Under the headline "can't have the chateau and the gateau", the Sunday Mirror welcomes the fact that Harry and Meghan will no longer be allowed to use their HRH titles* (NH, 2020).

Окрім фразеологічних зворотів потенціал до реалізації прагматичної функції концепту MEGXIT виконують перифраз та гра слів. Кампанія булінгу пари Гаррі та Меган, яку розгорнули ЗМІ, включала у себе використання образливих та зневажливих прізвиськ для обох членів подружжя. Наприклад, їхні імена шляхом використання гри слів були викривлені та перетворені на *Hazard and Migraine*:

(30) *She and Prince Harry, Duke of Sussex have been blessed with the couple name "Hazard and Migraine"* (WMHDSD, 2020).

Ці прізвиська не лише є співзвучними з іменами подружжя, але й мають негативне значення. Так, *Hazard* означає «1) a source of danger; 2) the effect of unpredictable and unanalyzable forces in determining events» [91], тоді як *Migraine*, відповідно, означає «головний біль, мігрень». Такі зневажливі прізвиська покликані надати оцінку самим персонам принца Гаррі та Меган Маркл, а також підбурювати насмішки, ненависть до них у суспільстві. Використання таких засобів у текстах ЗМІ межує з порушенням закону, адже має всі ознаки булінгу. Тим не менш, свою прагматичну мету такі лінгвальні засоби вираження концепту виконують сповна, адже мають потужний вплив на емоції читачів.

Відтак, концепт MEGXIT має сильний прагматичний потенціал та має провідною прагматичну функцію. Він не просто впливає на емоційну сферу читачів, але також апелює до їхніх поглядів, моральних установок та цінностей, протиставляючи їм Меган Маркл та принца Гаррі як когось, хто ці цінності та установки порушує і зневажає. У такий спосіб таблоїдам здається не просто викликати у своєї аудиторії певні (переважно негативні) емоції, однак і формувати у неї ненависницьке ставлення до цього подружжя, реалізуючи у такий спосіб кампанію булінгу публічних осіб.

Висновки до розділу 2

У другому розділі дослідження здійснений аналіз класифікації концептів англомовного медійного дискурсу, лінгвальних засобів вербалізації досліджуваного концепту MEGXIT, а також функції цього концепту у текстах англомовних ЗМІ, зокрема – його прагматичної функції.

Вивчення структури медійного дискурсу показало, що він надзвичайно багатогранний та вбирає у себе безліч концептів із найрізноманітніших галузей людської діяльності та сфер інтересів людини. У роботі аналіз класифікації концептів англомовних ЗМІ був звужений до концептів, які стосуються концепту MEGXIT, який становить об'єкт дослідження. Зокрема, з'ясовано, що цей концепт корелює з концептом BREXIT – він так само стосується політичної сфери Великобританії, однак ці два концепти стосуються різних подій із життя суспільства.

Концепт MEGXIT стосується події, яка полягає у процесі зречення принцом Гаррі та його дружиною Меган Маркл своїх королівських обов'язків, їх відходу від справ королівської родини через прагнення подружжя до самостійності, незалежності та спокою. Концепт знаходиться у тісному зв'язку з багатьма іншими суміжними концептами, зокрема – політичними концептами BRITISH POLITICAL SYSTEM, BRITISH MONARCHY, BRITISH ROYAL FAMILY, а також соціальними концептами RACISM, BULLYING, WOMEN'S RIGHTS, MEDIA COVERAGE.

У роботі побудовано схему структури концепту MEGXIT, виділено його ядро, ближня та дальня периферія, їх зміст та особливості. Також у другому розділі дослідження проаналізовано лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT, до яких належать іменники як засоби номінації концепту, у тому числі – синонімічні ряди, прикметники та прислівники, які є оцінною лексикою, емотивами, експресивами або ж виконують роль епітетів, порівнянь у текстах медійних статей. До засобів вербалізації концепту також належать метафори, іронія, фразеологічні звороти, алюзії на історичних осіб та події, перифраз та гра слів.

У другому розділі дослідження також приділена увага аналізу функцій концепту у медійному тексті на прикладі концепту MEGXIT. З'ясовано, що одна із провідних функцій концепту полягає у фіксації та актуалізації понятійного, емоційного, асоціативного, вербального, культурологічного та іншого змісту об'єктів дійсності, включених у структуру концептуальної картини світу. Прагматичний потенціал концепту полягає у його здатності чинити певний емоційний вплив на адресата висловлювання, тексту або дискурсу. Концепт MEGXIT має потужний прагматичний потенціал, оскільки його створення та використання у медійних текстах направлені саме на вплив на аудиторію, формування у неї необхідних ставлень, оцінок події, яку втілює цей концепт. Концепт MEGXIT, із соціально-правової точки зору, став одним із елементів кампанії булінгу подружжя герцога та герцогині Сассекських у ЗМІ, оскільки переважно він несе у собі зневажливий, іронічний та негативний відтінок.

РОЗДІЛ 3
ВІДТВОРЕННЯ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ MEGXIT У ПЕРЕКЛАДІ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЗМІ

3.1 Способи відтворення українською мовою концепту MEGXIT у перекладах текстів англійськомовного медійного дискурсу

Засоби вербалізації концепту MEGXIT та дискурс, у якому цей концепт функціонує, становлять інтерес і з точки зору перекладацької діяльності. Переважно цей концепт становить перекладацьку трудність саме завдяки його потужному прагматичному потенціалу, збереження якого є однією з цілей перекладу та одним із показників його адекватності.

В цілому, відтворенню мовної реалізації концепту приділяється велика увага, адже перекладач є свого роду бікультурним медіатором, який допомагає заповнити когнітивні та комунікативні лакуни у спілкуванні, які виникають унаслідок накладання мовних картин світу [11, с. 88].

Оволодіння когнітивною моделлю вихідного тексту є першочерговим завданням для перекладача, який повинен перетворити лакуни оригіналу на частину своєї комунікативної компетенції. Текст перекладу переносить концепт у нове середовище і залежно від образних функцій та асоціативних зв'язків, які він породжує, зберігає або змінює свій образний код. Асоціативні зв'язки слів, які організовують текстові й міжтекстові поля, дозволяють визначити зміст концепту, що зумовлює використання такої методики концептуального аналізу для дослідження відтворення мовної об'єктивації концепту в перекладі та дозволяє обґрунтовано визначити зони перекладацьких труднощів [17, с. 49].

Звернемо увагу на прийоми та способи відтворення українською мовою концепту MEGXIT у перекладах текстів англійськомовного медійного дискурсу. Передусім, звернемо увагу на способи перекладу імені концепту MEGXIT, адже ця лексема є специфічним утворенням-блендом, яке складається з частин двох слів. Ця лексема номінує культурно-специфічне явище британської культури, а тому для української мови ця лексема є

безеквівалентною, тобто вона не має еквівалента-відповідника, який би міг використати перекладач.

Відтак, способами відтворення імені концепту можуть виступати або збереження іншомовної лексеми у тексті перекладу без змін, або ж її відтворення засобами транслітерації. Тут перекладачеві приходить на допомогу зв'язок концепту MEGXIT із його попередником – концептом BREXIT. Для української аудиторії, як і для всього світу, явище Брекситу добре відоме, оскільки воно позначає подію загальноєвропейського та навіть світового масштабу. Значна частина людей уже має певне уявлення про лексеми, утворені таким шляхом, а отже має і фонові знання, які здатні допомогти їм правильно ідентифікувати та зрозуміти лексему *Megxit* навіть без її транслітерації.

Відтак, збереження іншомовного слова у перекладі українською мовою – цілком доцільна стратегія, хоча найкращим варіантом буде додавання перекладацького коментаря у дужках або у вигляді зноски вкінці статті. Прикладом використання цього варіанту передачі імені концепту MEGXIT може слугувати наступне речення та його переклад українською мовою:

(31) *One thing is clear from the apocalyptic tone they all seem to be taking: Megxit has done nothing short of causing the entire royal ecosystem of insiders and senior aides to lose its collective mind* (MBQARI, 2020).

З апокаліптичного настрою, яким пройняті їхні слова, відомо одне: Megxit спричинив колективну втрату розуму, як серед ближнього оточення родини, так і серед королівських помічників.

У цьому випадку слово *Megxit* виступає у якості іншомовного вкраплення у тексті перекладу. За правилами використання перекладацьких коментарів, доцільним є додати тлумачення до першої згадки цієї лексеми у тексті, тоді як всі подальші випадки його використання вже не супроводжуються коментарем.

Окрім того, можливим є переклад шляхом транслітерації, який полягає у передачі запису англійського слова українськими літерами. Такий прийом

перекладу, як правило, використовується для передачі власних назв, імен, а також деяких реалій, які є безеквівалентними лексичними засобами іноземної мови. У цьому випадку варіантами перекладу будуть: *Мегсит, Мегсит, Мегзит, Мегзит* тощо. Втім, хоча такий перекладацький прийом і полегшує сприйняття українською аудиторією англомовного вкраплення, він не додає до розуміння цього явища у тому випадку, якщо читач не має фонових знань стосовно цього поняття.

На нашу думку, транслітерування може використовуватися при перекладах медійних текстів з метою полегшення сприйняття деяких іншомовних імен, назв, понять читачем. Якщо певна група читачів не володіє англійською мовою, їй буде складно прочитати іншомовне вкраплення. З іншого ж боку, процеси глобалізації та активного впливу англійської мови на українську роблять цілком правомірним використання неперекладеного імені концепту у тексті.

Також важливим завданням перекладача при роботі з медійними текстами є переклад лінгвальних засобів вербаліації концепту. При роботі з мовним наповненням концепту найбільш бажаним є використання прийомів еквівалентного перекладу. Еквівалентний переклад передбачає відтворення змісту іншомовного оригіналу на одному з рівнів еквівалентності, при цьому обов'язковим є відтворення денотативного, конотативного значення та прагматичного потенціалу тексту [74, с. 177].

Наприклад, у наступному прикладі одна із номінацій концепту MEGXIT – *controversy*, яка відноситься до його дальньої периферії, перекладається за допомогою прийому дослівного перекладу як *суперечка*:

(32) *Kate Middleton has been noticeably quiet amidst the <u>controversy</u>, has been heavily involved in trying to appease Harry and Markle in the last few days* (PWBSM, 2020).

Кейт Міддлтон була помітно неговіркою на час <u>суперечки</u>, намагаючись вгамувати Гаррі та Маркл протягом останніх декількох днів.

Дослівний переклад, за якого перекладач вдається до словникових відповідників використаних в оригінальному тексті засобів, є поширеним способом передачі різноманітних стилістичних прийомів. При цьому перекладач має сам обирати словниковий відповідник у випадку, якщо слово має кілька значень або для його перекладу можливим є використання низки синонімів зі схожим значенням, однак різним стилістичним та експресивним навантаженням.

У наступному прикладі також використовується дослівний переклад дієслова *to release*, яке реалізує одне зі значень концепту MEGXIT як звільнення від чогось обтяжливого, а також вислову *financial tie*:

(33) *As such, they "prefer to release" their "financial tie" to the Sovereign Grant* (PHOUAM, 2020).

Таким чином, вони «прагнуть звільнитися» від будь-якої «грошової прив'язки» до Суверенного гранту.

Вислів *financial tie* має певні труднощі передачі українською мовою, оскільки до його складу входить багатозначна лексема *tie*, перше значення якої не збігається з тим, яке використане у тексті оригіналу. Відтак, Merriam Webster Dictionary трактує цю лексему наступним чином: «1) a line, ribbon, or cord used for fastening, uniting, or drawing something closed; 2) something that serves as a connecting link: such as a) a moral or legal obligation to someone or something typically constituting a restraining power, influence, or duty b) a bond of kinship or affection» [91].

При перекладі за основу взято друге зі словникових значень іншомовної лексеми, при цьому перекладач також має підібрати відповідник серед синонімічного ряду в українській мові. Наприклад, слово *зв'язок* тут буде не зовсім точним, тоді як лексема *прив'язка* більш влучно описує залежність членів королівської родини від Суверенного гранту, який фінансує їх життя, безпеку, діяльність на посту.

Еквівалентний переклад можна вважати найбільш точним, оскільки перекладач не додає ніяких граматичних змін, не змінює лексичну форму

оригінального вислову, а також максимально точно передає його сенс, прагматичні властивості. Наприклад, у наступному прикладі метафоричний вираз *a trial run*, перекладається дослівно як *випробувальний політ*:

(34) *As this is the first time that a royal has transitioned like this, it is just a trial run* (CMBR, 2020).

Через те, що такі зміни відбуваються вперше у королівській родині, це можна вважати випробувальним польотом.

Вислів *a trial run* вживається стосовно автомобілів або інших транспортних засобів, тому перекладач має свободу вибору до якого саме транспорту прив'язати цю метафору. У наведеному варіанті перекладу використовується образ літака, хоча багатозначна лексема *run* може також перекладатися як *пробіг*, *поїздка*, *запуск*, *рейс*, *експлуатація* тощо.

Втім, при перекладі відбуваються незначні зміни у семантиці, тоді як структура словосполучення, його загальне значення, метафоричність цього образу у тексті та його прагматичний потенціал збережені. Такий переклад можна вважати адекватним та еквівалентним.

Втім, еквівалентний переклад може використовуватися далеко не завжди, особливо коли об'єктом перекладу є безеквівалентна одиниця, культурно-специфічна реалія, гра слів тощо. Одним із варіантів відтворення лінгвальних засобів вираження концепту може слугувати описовий переклад, який полягає у тлумаченні оригінального слова або виразу замість власне передачі мовою перекладу його форми.

Наприклад, у наступному прикладі автор тексту прагне охарактеризувати Меган Маркл як владну та вперту жінку, використовуючи ідіому *my way or the highway*:

(35) *With Meghan, it's always been her way or the highway* (MBQARI, 2020).

Коли мова йде про Меган, то ти робиш так як вона цього хоче, або зовсім ніяк.

Цей ідіоматичний американський вираз буквально означає «роби так як я хочу, або йди звідси». Згадка про шосе (*highway*) у змісті ідіоми вказує на те, що незгодний з політикою чи вимогами мовця може сідати в авто та їхати геть в інше місто або куди-інде. У наведеному прикладі використовується описовий переклад цього вислову – *ти робиш так як вона цього хоче, або зовсім ніяк*. Цей спосіб перекладу тлумачить значення ідіоми, не зберігаючи тих образів та експресії, які містяться у оригінальному вислові.

Втім, можна підібрати й інший варіант перекладу ідіоми серед близьких за значенням та образним компонентом ідіоматичних виразів української мови. Наприклад, українці можуть сказати незгодній з чимось людині, що, якщо вона не приймає заявлених умов, то може «котитися під три чорти», або просто «котитися звідси». У цьому випадку змінюється основний образ, який лежить в основі ідіоми – відсутній образ дороги чи шосе, однак використовується семантичне значення руху, шляху кудись.

Окрім того, невідповідність присутня і в експресивному потенціалі виразу – український еквівалент належить до грубої мови, його можна віднести до інвективних висловлювань, тоді як оригінальний вираз – це нейтральна ідіома. Відтак, перекладачеві необхідно спиратися на контекст статті, щоб обрати описовий переклад, або ж переклад з використанням часткового еквіваленту. Якщо інвективний вислів української мови не підходить під стилістику публікації, то його використання буде недоречним.

Відтак, способами перекладу лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT є транслітерація, еквівалентний переклад, дослівний переклад (калька) та описовий переклад. Найбільш бажаним для використання є еквівалентний переклад, адже саме він дозволяє перекласти текст оригіналу найбільш точно. Еквівалентний переклад дозволяє зберегти образність, однак такий спосіб перекладу не завжди доступний перекладачеві, а у деяких випадках перекладач свідомо відходить від тексту оригіналу, керуючись низкою можливих причин – від вимог стилю, жанру тексту до власних

естетичних уподобань. У цьому випадку спостерігаємо використання різноманітних перекладацьких трансформацій.

3.2 Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій концепту MEGXIT у перекладі текстів англійськомовного медійного дискурсу

Зважаючи на труднощі відтворення прагматичних функцій концепту у медійному тексті, перекладачам часто доводиться звертатися до перекладацької трансформації. Якщо дослівний переклад неможливий, а еквіваленти відсутні, слід підшукати відповідність, або ж сконструювати нову одиницю, характерну для мови перекладу. При відсутності аналога подібна конструкція передається іншими засобами, використання яких залежить від перекладача [2, с. 939].

Перекладацькі трансформації – це численні та різноманітні перетворення, які забезпечують досягнення перекладацької еквівалентності та адекватності перекладу всупереч розбіжностям у формальних і семантичних системах двох мов. Оскільки перекладацькі трансформації здійснюються над мовними одиницями, які володіють планом змісту та планом вираження, вони носять формально-семантичний характер, перетворюючи форму й значення вихідних одиниць [38, с. 35].

Для виявлення перекладацьких трансформацій, які використовуються у процесі перекладу англомовних медійних текстів з метою забезпечення його адекватності та еквівалентності, спираємося на сучасні дослідження та класифікації перекладацьких трансформацій (табл. 3.1.):

Таблиця 3.1.

Класифікація перекладацьких трансформацій

Лексичні трансформації	**Граматичні трансформації**	**Лексико-граматичні трансформації**	**Технічні прийоми**
Транскрипція / транслітерація; калькування; генералізація; модуляція.	Синтаксичне уподібнення; членування; об'єднання; граматичні заміни (частин мови, членів речення та синтаксичні заміни в складних реченнях).	Антонімічний переклад; експлікація; компенсація.	Вилучення; додавання; переміщення лексичних одиниць

Розглянемо більш детально різні існуючі на сьогодні перекладацькі трансформації, які можуть використовуватися для перекладу лінгвальних засобів вербалізації концептів у медійних текстах. Відтак, на граматичному рівні може використовуватися така перекладацька трансформація, як граматична заміна (члена речення, частини мови, форми слова: числа іменника, способу дієслова, типу речення тощо). Граматична заміна – це таке перетворення, при якому граматична одиниця в оригіналі замінюється на одиницю у мові перекладу з іншим граматичним значенням. Прикладом такої перекладацької трансформації може слугувати переклад іменника *snub* за допомогою прикметника *зневажливий*:

(36) *It's a retreat from responsibility and a snub to the nation* (TS, 2020).

Це втеча від відповідальності та зневажливе ставлення до нації.

У цьому випадку при перекладі було здійснено граматичну заміну – лексему *snub*, дослівний переклад якої – «зневага», передається українською мовою як словосполучення «зневажливе ставлення». При цьому не тільки

відбувається заміна однієї частини мову на іншу, але й розширення вихідної форми – замість одного слова перекладач використовує словосполучення.

Граматична заміна відбувається і при перекладі інфінітивної конструкції *to lose sleep*, яка передається в українській мові через пасивну форму. На граматичному рівні тут відбувається заміна, адже в англійському реченні дію, яку виражає вислів *to lose sleep* виконують самі стратеги, про яких йдеться, а в українському реченні дія відбувається над ними:

(37) *This is causing some strategists of the ruling class to lose sleep* (BMCM, 2020).

Це позбавило сну деяких стратегів правлячого класу.

Додавання (розширення) – це використання у перекладі додаткових лексичних одиниць для передачі імпліцитних (які маються на увазі, але лінгвістично не виражені) елементів змісту оригіналу. Ця перекладацька трансформація зустрічається досить часто, зокрема це обумовлено й тим, що англійська мова більш лаконічна і для передачі деяких її виразів в українській мові доводиться використовувати більше лексичних ресурсів, наприклад:

(38) *You will remember basic cable actress Meghan Markle* (HWDDM, 2020).

Ви згадаєте пересічну актрису кабельного телебачення Меган Маркл.

У цьому випадку у тексті оригіналу використовується типовий для англійської мови прийом «noun cluster», який полягає у використанні кількох іменників, які по’вязані між собою без використання допоміжних маркерів граматичного зв’язку, що характерно для мов аналітичного типу. Українська мова не володіє такою особливістю, тому при перекладі українською необхідно застосовувати прийом розширення. При цьому важливою задачею є збереження прагматичного потенціалу оригінального повідомлення, у якому словосполучення *basic cable actress* покликане принизити Меган Маркл та її здобутки на ниві акторської кар’єри. Українською мовою цей «noun cluster» перекладаємо таким чином: *пересічна актриса кабельного телебачення*.

Особливо складно передавати прагматичні функції при перекладі заголовків, для яких важливою є влучність та лаконічність, так само як здатність привернути увагу, затримати увагу читача та викликати його інтерес. Часто у заголовки статей виносяться сленгові вирази, ідіоми, інші потужні засоби привернення уваги читача та впливу на його емоційну сферу, наприклад:

(39) *"Brit hits the fan": How world reacted to Megxit after Harry and Meghan's shock announcement* (BHF, 2020).

«Британці втрапили у халепу»: Як саме світ відреагував на шокуючі новини Гаррі та Меган.

Вислів *hit the fan* трактується у словнику Merriam Webster Dictionary як «to have a major usually undesirable impact» [91]. Цей вираз може мати значення «серйозні проблеми», «неприємні наслідки». У наведеному варіанті перекладу використовується еквівалент «втрапити у халепу», який приблизно передає зміст оригінального тексту. Також варіант перекладу можна скоротити до «*Британці у халепі*», що надасть заголовку лаконічності та більшої відповідності стилістиці медійного дискурсу.

У своїй перекладацькій діяльності перекладач може використовувати лексико-семантичні заміни (генералізація, конкретизація, логічна синонімія, модуляція). Лексико-семантична заміна – це спосіб перекладу лексичних одиниць оригіналу шляхом використання у перекладі одиниць мови перекладу, значення яких не збігаються зі значеннями вихідних одиниць, але можуть бути виведені з них контекстуально за допомогою логічних перетворень певного типу. Розглянемо деякі з видів лексико-семантичної заміни:

– генералізація – заміна одиниці вихідної мови, що має більш вузьке значення, одиницею мови перекладу з більш широким значенням;

– конкретизація – лексико-семантична заміна одиниці вихідної мови, що має більш широке значення, одиницею мови перекладу з вужчим значенням;

– логічна синонімія – заміна одиниці вихідної мови одиницею мови перекладу, що є для цього контексту її синонімом;

– модуляція (смисловий розвиток) – заміна слова або словосполучення вихідної мови одиницею мови перекладу, значення якої є логічним наслідком значення вихідної одиниці [10, с. 66].

Приклад смислового розвитку як перекладацької трансформації спостерігаємо у наступному випадку:

(40) *British press and too many British people have vilified her when she has done nothing but live her life* (BHF, 2020).

Британська преса і чимала кількість самих британців робили з неї злодійку, коли вона просто жила своїм життям.

Тут у тексті оригіналу використовується дієслово *vilify*, яке означає «1) to utter slanderous and abusive statements against; 2) to lower in estimation or importance» [91]. Відтак, дослівний переклад цього слова буде «знецінювати», «робити наклеп». У представленому ж варіанті перекладу використовується описовий переклад з використанням трансформації додавання – *робити з неї злодійку*. Тут присутній прийом смислового розвитку, оскільки значення «робити з когось злодія» випливає зі значень лексеми *vilify*. У цьому випадку відбувається модуляція значення оригінальної лексеми.

Одним із прийомів перекладу концептів можуть виступати і контекстуальні заміни. Еквівалентний переклад не виключає використання різноманітних контекстуальних замін, які полягають у перекладі тексту оригінального повідомлення перекладним відповідником, яким стає слово або словосполучення, яке не є словниковим відповідником і яке підібране із врахуванням контекстуального значення слова, контексту вживання та мовленнєвих норм і традицій мови перекладу [57]. Я. Каламбет вказує, що не існує точних правил створення контекстуальних замін, оскільки переклад слів у таких випадках залежить від контексту їхнього вживання [27, с. 569].

Наприклад, у наступному реченні для характеристики принца Гаррі використовується вислів *a bolshie teenager*, де перекладацьку трудність

становить лексема *bolshie*, яке є скороченням від запозиченого з російської мови *bolshevik*. Ця лексема означає «refusing to obey or help: defiant and uncooperative» [91]:

(41) *Harry, who is frankly behaving like a bolshie teenager* (MBQARI, 2020).

Гаррі, якщо чесно, поводиться як бунтарський підліток.

Для перекладу цієї лексеми використовується контекстуальна заміна, адже перше значення лексеми – «більшовицький» або «більшовик», «політичний радикал лівого крила». Значення «бунтар» тут другорядне, однак використовуємо для перекладу саме його, оскільки за контекстом воно відповідає значенню оригіналу. Контекстуальна заміна, як стратегія перекладу, передбачає використання прийомів генералізації та конкретизації, а також експресивізації та логізації значення вихідної одиниці. У випадку з перекладом лексеми *bolshie* як *бунтарський* використовується генералізація значення, оскільки бунтарство є однією з характеристик більшовиків, на думку британців – тобто, це лише частина від цілого значення цієї лексеми, узагальнення, побудоване на основі другорядного значення слова.

Окрім того, такий переклад є прикладом експресивізації значення вихідної одиниці, оскільки в основі перекладу міститься метонімічний перенос від політичної орієнтації до характеристики особистості, яка містить оцінний та емотивний компоненти.

Відтак, слід зауважити, що прийоми контекстуальної заміни слід застосовувати лише у тому випадку, якщо вони об’єктивно необхідні та уникати випадків логізації вихідної одиниці, які призводять до втрати авторських, оказіональних епітетів. Для читача такі втрати можуть виявитися вагомими й спричинять комунікативну невдачу при читанні тексту, коли читач не зрозуміє ідеї автора, його мотивацію тощо.

Ще одну трудність перекладу, особливо з точки зору збереження прагматичної функції, становить переклад англомовних фразеологізмів, які також становлять вагомий пласт лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT. Фразеологізми часто є безеквівалентними одиницями, або ж мають

часткові еквіваленти у мові перекладу. Часто для передачі такого мовного засобу використовуються адаптивні стратегії та прийоми перекладу.

Адаптація – це перекладацька трансформація, яка використовується для досягнення рівності комунікативного ефекту у тексті оригіналу та тексті перекладу [1, с. 196] і полягає у заміні невідомого відомим, незвичного – звичним [71, с. 129].

Перекладач адаптує певні явища оригіналу, орієнтуючись на відповідність тексту перекладу вихідному тексту, а також на адекватне сприйняття результату читачами. Реципієнти перекладеного тексту, в силу своєї приналежності іншій культурі або віднесеності до іншої епохи, не здатні зрозуміти ті чи інші явища без їх попередньої адаптації. Саме тому при перекладі текстів слід передавати зміст поняття, фрази або цілої ситуації відповідно до вимог культури реципієнта. Для досягнення необхідного комунікативного ефекту при перекладі необхідно брати до уваги особливості системи цінностей, світогляду, менталітету представників культури мови перекладу [25, с. 32].

Виділяють прагматичну, стилістичну, лінгвокультурну адаптацію. Згідно з визначенням В. Н. Комісарова, прагматична адаптація – це система дій перекладача, спрямованих на пристосування тексту мовою перекладу з використанням засобів вихідної мови до його сприйняття носієм іншої культури [25, с. 223]. Наприклад, при перекладі фразеологізму *have one's cake and eat it* у наступному прикладі використовується український аналог цієї ідіоми *сидіти на двох стільцях одночасно*:

(42) *The Queen's decision – which the paper says was not to let Harry and Meghan "have their cake and eat it"* (BBC, 2020).

Рішенням королеви – за словами газети – було не дозволити Гаррі та Меган «сидіти на двох стільцях одночасно».

У цьому випадку використовується прагматична та лінгвокультурна адаптація, оскільки перекладач заміняє специфічну англомовну ідіому схожою за значенням, але не ідентичною оригінальній українською ідіомою.

Спостерігається втрата ключового образу – пирога, адже в українській мові для відображення чийогось прагнення отримати все і одразу використовується образ двох стільців.

Також відрізняється й семантика ідіоми – український вислів означає чиєсь прагнення здобути щось і там і тут, у двох місцях одночасно, не бажаючи зосередитися на чомусь одному. Англійський же вислів *have one's cake and eat it* вказує на прагнення людини уникнути негативних наслідків, при цьому повною мірою скориставшись позитивними результатами чогось. Втім, семантично ці вислови все ж схожі, адже вони стосуються надмірної амбітності людини, яка схожа на пихатість та нахабство і викликає обурення.

Сучасні дослідники адаптивних стратегій перекладу вказують, що адаптація – це тип перекладу з домінантною прагматичною настановою і орієнтацією на стереотипи очікування носіїв мови-реципієнта і його культури [75, с. 79]. Відмінність перекладу-адаптації від перекладу-репродукції, а також від вільного відтворення текстів за мотивами або інших різновидів інтертексту полягає у тому, що переклад-адаптація передбачає зіставлення і перевірку текстом оригіналу в умовах домінантної орієнтації на мовні та культурні пріоритети реципієнта. Адаптація переважно вбачається дослідниками як вид мовного посередництва, що є остаточною формою перетворень, допустимих при перекладі [**Error! Reference source not found.**, с. 41].

Канадські лінгвісти і переводознавці Ж.-П. Віне та Ж. Дарбельне вважають, що адаптація застосовується у випадках, коли оригінальна ситуація не існує в мові перекладу і повинна передаватися за допомогою іншої ситуації, яку перекладач вважає еквівалентною [9, с. 159].

Прагматична адаптація покликана забезпечити адекватне розуміння повідомлення реципієнтами перекладу. Орієнтуючись на «усередненого» реципієнта, перекладач повинен усвідомлювати, що цілком зрозумілий читачам-носіям іноземної мови оригінал повідомлення може бути незрозумілим читачам перекладу через відсутність у них необхідних фонових

знань. У цьому випадку перекладач вводить у текст перекладу додаткову інформацію або ремарки, таким чином заповнюючи когнітивні лакуни і допомагаючи реципієнту зрозуміти текст оригіналу.

В. Н. Комісаров визначає прагматичну адаптацію як зміни, які вносяться до тексту перекладу з метою домогтися необхідної реакції з боку конкретного рецептора перекладу. Вчений також виділяє чотири види прагматичної адаптації [36, с. 143]:

1) перший вид прагматичної адаптації служить для забезпечення адекватного розуміння перекладу рецепторами. У цьому випадку в якості прикладів призводять топоніми, а саме назви різних адміністративних одиниць: *Kent – графство Кент, Tasmania – штат Тасманія, Aragon – автономне співтовариство Арагон*;

2) другий вид прагматичної адаптації забезпечує донесення емоційного впливу вихідного тексту;

3) третій вид прагматичної адаптації характеризується орієнтацією на конкретну ситуацію спілкування і на конкретного, а не на усередненого, рецептора;

4) четвертий вид прагматичної адаптації безпосередньо пов’язаний з рядом екстраперекладацьких причин – політичних, економічних, особистих та ін.

При перекладі медійних текстів, як правило, використовуються другий тип прагматичної адаптації. Прагматична адаптація є потужним засобом якщо однією з провідних задач перекладу стає відтворення його прагматичної функції у тексті. Наприклад, перекладач може відчувати труднощі при перекладі гри слів, яка у медійному тексті може мати вагоме значення. Переклад наступних прізвиськ Меган Маркл та принца Гаррі відіграє вагоме значення для правильного розуміння читачем стилістичного забарвлення та прагматики статті:

(43) *She and Prince Harry, Duke of Sussex have been blessed with the couple name “Hazard and Migraine”* (WMHDSD, 2020).

Її та принца Гаррі, герцога Сассекського, вже охрестили ім'ям «Гарячка та Мігрень».

У цьому випадку перекладач повинен використати свої знання рідної мови та креативний підхід, щоб відтворити фонетичну співзвучність імен Гаррі та Меган і вигаданих для них образливих прізвиськ. Окрім того, прізвиська мають свою семантику, яка передає негативну оцінку цих публічних осіб, виражає іронічне чи навіть саркастичне ставлення до них зі сторони автора статті або тих, кого він цитує.

Варіант перекладу *Гарячка та Мігрень* достатньо гарно адаптує вимову англійських лексем до української мови. Наприклад, англійське слово *Hazard* означає бездумність, ризикованість та фонетично співзвучне з іменем «Гаррі». Слово «гарячка» також має фонетичну подібність до цього імені, а також ця лексема в українській мові має другорядне значення «ризик», «необдумані дії». Що ж до перекладу прізвиська Меган Маркл, то воно передане українською мовою методом кальки, оскільки таке слово, як «мігрень» майже однаково пишеться та звучить і в англійській, і в українській мові.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі здійснений аналіз особливостей, способів та прийомів перекладу лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT у англомовних медійних текстах українською мовою. Вивчення способів перекладу показало, що ім'я концепту може зберігатися без перекладу, входячи до тексту перекладу у якості іншомовного вкраплення, або ж передаватися на українську мову за допомогою прийому транслітерації.

Також для перекладу засобів вербалізації концепту застосовуються описовий переклад, дослівний переклад (калька), а також еквівалентний переклад, який є одним із найбільш доцільних способів перекладу, оскільки дозволяє не тільки правильно відтворити зміст тексту, але й зберегти прагматичні функції лінгвальних засобів вербалізації концепту.

У ході пошуків еквівалентного відповідника переклад може залучати різноманітні перекладацькі трансформації на лексичному, лексико-

семантичному, граматичному рівнях. Для перекладу лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT у англомовних медійних текстах можуть використовуватися різноманітні перекладацькі трансформації – додавання, генералізація або конкретизація, логізація та експресивізація, граматична або контекстуальна заміна тощо.

У якості одного з найбільш ефективних прийомів перекладу концепту виділена прагматична адаптація, яка полягає у досягненні рівності комунікативного ефекту у тексті оригіналу та тексті перекладу і полягає в заміні невідомого відомим, незвичного – звичним. Прагматична адаптація передбачає систему дій перекладача, спрямованих на пристосування тексту мовою перекладу з використанням засобів вихідної мови до його сприйняття носієм іншої культури.

ВИСНОВКИ

У ході роботи розглянуто теоретичні передумови вивчення лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT та їх перекладу, вивчені та проаналізовані особливості та засоби вербалізації цього концепту у текстах сучасних англомовних медійних текстів, а також специфіка перекладу засобів вираження цього концепту українською мовою.

Теоретичний аналіз показав, що концепти є частиною мовленнєво-розумової діяльності, яка уможливлює трансляцію вже накопиченого знання у принципово нову ситуацію. Концепт виступає ключовим поняттям когнітивної лінгвістики, як одного із актуальних міждисциплінарних напрямків дослідження мови на сучасному етапі. Концепт позначає семантичне утворення, відмічене лінгвокультурною специфікою, та яке тим чи іншим чином характеризує носіїв певної етнокультури.

У роботі вивчені теоретичні передумови перекладу концептів, з'ясовано, що переклад концептів включає у себе кілька етапів: перший етап полягає у здійсненні аналізу концепту, загальному розумінні оригіналу перекладачем, тоді як на другому етапі відбувається процедура вибору необхідних засобів у мові перекладу для створення тексту перекладу.

Дослідження лінгвокогнітивних підходів до перекладу концептів показало, що популярністю користуються прототипові та адаптивні стратегії, які використовуються сукупно. Труднощами перекладу концептів у медійних текстах може стати власне сам медійний дискурс та його мовні та прагматичні й стилістичні особливості. Тексти ЗМІ містять значну кількість суспільно-політичної лексики, можуть залучати сленг або оказіоналізми та неологізми. Такі тексти мають чітке комунікативне спрямування, потужну прагматичну мету, адже одна із головних їх задач – це вплив на читача.

У ході вивчення особливостей репрезентації досліджуваного концепту MEGXIT у сучасному англомовному медійному дискурсі було визначено класифікацію концептів, лінгвальні засоби вираження концепту MEGXIT, а також його структура та функції у медійних текстах. З'ясовано, що концепт

MEGXIT корелює з концептом BREXIT – він так само стосується політичної сфери Великобританії, однак ці два концепти стосуються різних подій із життя суспільства. Концепт знаходиться у тісному зв'язку з багатьма іншими суміжними концептами, зокрема – політичними концептами BRITISH POLITICAL SYSTEM, BRITISH MONARCHY, BRITISH ROYAL FAMILY, а також соціальними концептами RACISM, BULLYING, WOMEN'S RIGHTS, MEDIA COVERAGE.

Визначення структури самого концепту MEGXIT дозволило виділити його ядро, ближню та дальню периферію, їх зміст та особливості. Також було проаналізовано лінгвальні засоби вербалізації концепту MEGXIT, до яких належать іменники як засоби номінації концепту, у тому числі – синонімічні ряди, прикметники та прислівники, які є оцінною лексикою, емотивами, експресивами або ж виконують роль епітетів, порівнянь у текстах медійних статей. До засобів вербалізації концепту також належать метафори, іронія, фразеологічні звороти, алюзії на історичних осіб та події, перифраз та гра слів.

Однією із провідних функцій концепту є фіксація та актуалізація понятійного, емоційного, асоціативного, вербального, культурологічного та іншого змісту об'єктів дійсності, включених у структуру концептуальної картини світу. Прагматичний потенціал концепту полягає у його здатності чинити певний емоційний вплив на адресата висловлювання, тексту або дискурсу. Концепт MEGXIT має потужний прагматичний потенціал, оскільки його створення та використання у медійних текстах направлені на вплив на аудиторію, формування у неї необхідних ставлень, оцінок події, яку втілює цей концепт.

Вивчення особливостей перекладу лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT дозволило з'ясувати, що переклад концептів становить вагому трудність, адже концепт є не тільки продуктом мовної діяльності, але й когнітивної, і він також містить лінгвокультурні конотації, які складно відтворити при перекладі іншої мовою. Часто засоби вираження перекладу потребують адаптивної стратегії перекладу, адже їх необхідно пристосувати

до картини світу україномовного читача, тоді як сам концепт MEGXIT належить, існує та функціонує передусім у площині британської картини світу. Перекладач у процесі передачі концептів виступає свого роду бікультурним медіатором, який допомагає заповнити когнітивні та комунікативні лакуни у спілкуванні, які виникають унаслідок накладання мовних картин світу.

У третьому розділі дослідження увага зосереджена на вивченні способів перекладу концепту MEGXIT та використання перекладацьких трансформацій як засобів адаптивної стратегії перекладу. Визначено, що саме ім'я концепту може входити до тексту перекладу у якості іншомовного вкраплення, або ж передаватися на українську мову за допомогою прийому транслітерації. Для перекладу засобів вербалізації концепту застосовуються описовий переклад, дослівний переклад (калька), а також еквівалентний переклад, який є одним із найбільш доцільних способів перекладу, оскільки дозволяє не тільки правильно відтворити зміст тексту, але й зберегти прагматичні функції лінгвальних засобів вербалізації концепту.

Переклад може залучати різноманітні перекладацькі трансформації на лексичному, лексико-семантичному, граматичному рівнях. Для перекладу лінгвальних засобів вербалізації концепту MEGXIT у англомовних медійних текстах можуть використовуватися різноманітні перекладацькі трансформації – додавання, генералізація або конкретизація, логізація та експресивізація, граматична або контекстуальна заміна тощо. У якості одного з найбільш ефективних прийомів перекладу засобів вербалізації концепту виділена прагматична адаптація, яка полягає у досягненні рівності комунікативного ефекту у тексті оригіналу та тексті перекладу і полягає в заміні невідомого відомим, незвичного – звичним.

Перспективами подальших досліджень є вивчення особливостей та прийомів перекладу різноманітних стилістичних засобів вираження концептів, а також більш детальний аналіз прагматичної та лінгвокультурної адаптації як прийому перекладу концептів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	*Prince William hopes the Royals can one day reconcile, he said in his first public comments on the Megxit scandal* (PWBSM, https://tinyurl.com/y2aok75x).	Під час свого першого публічного коментаря стосовно скандалу *Megxit*, принц Вільям сподівається, що королівська родина зможе, одного дня, дійти до згоди (переклад наш – О.П.)
2.	*The Duke of Cambridge admitted his "sadness" about Prince Harry and Meghan Markle's decision to "step back" as senior members of the monarchy* (PWBSM, h13ttps://tinyurl.com/y2aok75x).	Герцог Кембриджський виявляє «засмучення» щодо рішення принца Гаррі та Меган Маркл покинути свої обов'язки як членів королівської родини.
3.	*The future king and his father, Prince Charles, was "incandescent with rage" at Harry* (PWBSM, https://tinyurl.com/y2aok75x).	Майбутній король та батько Гаррі, принц Чарльз, був «засліплений люттю» через власного сина.
4.	*Kate Middleton has been noticeably quiet amidst the controversy, has been heavily involved in trying to appease Harry and Markle in the last few days* (PWBSM, https://tinyurl.com/y2aok75x).	Кейт Міддлтон була помітно неговіркою на час суперечки, вона намагалася вгамувати Гаррі та Маркл протягом останніх декількох днів.
5.	*Now that the world has had some time to adjust to the fact that Prince Harry and Meghan Markle are stepping back from their duties as senior royals (a move that has been dubbed*	Тепер, коли світ встиг трохи пристосуватися до того факту, що принц Гаррі та Меган Маркл відступають від своїх королівських обов'язків

	"Megxit"), Harry is opening up more about the shocking news (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	(рішення яке отримало назву «*Megxit*»), Гаррі ділиться все більшою інформацією щодо цієї приголомшливої новини.
6.	*And I know I haven't always gotten it right, but as far as this goes, there really was no other option* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	Я знаю, я не завжди правий, але, якщо говорити конкретно про цю ситуацію, у нас насправді не було жодного вибору.
7.	*Despite the couple expressing their intent to step down, it's not set in stone* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	Незважаючи на те, що пара висловила свої наміри покинути королівський статус, це рішення не є фінальним.
8.	*They've "chosen to make a transition this year in starting to carve out a progressive new role within this institution"* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	Вони «вирішили цього року здійснити зміну, яка розпочне утворення нової, прогресивної позиції у цьому середовищі».
9.	*All the while, the couple shared they have plans to "work to become financially independent"* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	В той же час, подружжя розповіло про плани «стати більш незалежними у питанні фінансів».
10.	*As such, they "prefer to release" their "financial tie" to the Sovereign Grant* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	Таким чином, вони «хочуть звільнитися» від будь-якої «грошової прив'язки» до Суверенного гранту.
11.	*Willfully cutting themselves off from the Sovereign Grant — which David McClure, an expert on royal finances,*	Свідоме переривання зв'язків із суверенним грантом – який фінансовий експерт королівської

	likened to "chicken feed" — may sound noble, but it will not have much of an effect on their bottom line (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	родини, Девід МакКлюр, називає «безцінню» – може прозвучати як благородне рішення, але в кінці кінців це мало що змінить.
12.	*The royal family has experienced abdications, retirements, and the relinquishing of royal duties, but Harry and Meghan's decision to step down as senior members — all the while "fully [supporting] Her Majesty The Queen" — is unheard of* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	Королівська родина мала справу зі зреченням з престолу, відставками та відмовою від королівських обов'язків, але рішення Гаррі та Меган піти – при цьому «повністю [підтримуючи] Її Величність Королеву» – є нечуваним.
13.	*"We are in unprecedented waters," royal commentator Richard Fitzwilliams told USA Today* (PHOUAM, https://tinyurl.com/y4ptqtpq).	«Ми перебуваємо на невідомій території», – так заявив королівський коментатор Річард Фіцвільямс у газеті *USA Today*.
14.	*Megxit: What you need to know about Harry and Meghan's exit plan* (DDN, https://tinyurl.com/y2xdhoa2).	*Megxit:* Все що вам потрібно знати про план втечі Гаррі та Меган.
15.	*They announced their decision to leave the royal family on their website, something roughly akin to resigning via Twitter* (DDN, https://tinyurl.com/y2xdhoa2).	Вони оголосили про своє рішення залишити королівську родину на власному веб-сайт, це майже те й саме, якби вони написали про це рішення через платформу *Twitter*.
16.	*The queen, it is said, was not amused* (DDN, https://tinyurl.com/y2xdhoa2).	Королева, як кажуть, булі незадоволена.
17.	*Prince Charles and Prince William were described as "incandescent with rage,"*	Принца Чарльз і принца Вільям описували як «засліплених

	emotions normally reserved for the bombing of London during World War II – not the fact that a 35-year-old is moving out of his grandmother's house (DDN, https://tinyurl.com/y2xdhoa2).	люттю» – емоції, якими зазвичай переймаються через такі речі як бомбардування Лондона під час Другої світової війни, а не того факту, що 35-річний чоловік переїжджає з дому бабусі.
18.	*Since the relationship status with the family is now "complicated," it's not clear if they would retain their royal titles if they step away from the job* (DDN, https://tinyurl.com/y2xdhoa2).	Оскільки на даний момент статус стосунків між подружжям та родиною «усе складно», невідомо чи в них залишаться королівські титули, якщо вони покинуть свої обов'язки.
19.	*Despite the uproar that their desire to step down from their positions as senior royals caused initially, the royals appear happy with their decision* (CMBR https://tinyurl.com/y6ege5ev).	Незважаючи на галас, який спричинило їхнє бажанням покинути королівські обов'язки, вони здаються щасливими щодо власного рішення.
20.	*As this is the first time that a royal has transitioned like this, it is just a trial run* (CMBR https://tinyurl.com/y6ege5ev).	Через те, що такі зміни відбуваються вперше у королівській родині, це можна вважати випробувальним польотом.
21.	*That word 'Megxit' in particular has always angered Prince Harry* (PHATM, https://tinyurl.com/yyzweyoa).	Слово «*Megxit*» само по собі завжди розлучує принца Гаррі.
22.	*According to the British tabloids that have long been a problem for Prince Harry and his wife Meghan, Duchess of*	На думку британської преси, що вже давно є проблемою для принца Гаррі та його дружини

	Sussex, Queen Elizabeth II is "sad," Prince Charles is "furious," (BMRM, https://tinyurl.com/yydfgl7r).	Меган, герцогині Сассекської – королева Єлизавета II «засмучена», а принц Чарльз «до нестями розлючений».
23.	*The couple's shock announcement that they were distancing themselves from the royal family has sparked "civil war" in Britain* (BMRM, https://tinyurl.com/yydfgl7r).	Шокуюче повідомлення пари про їхнє віддалення від родини, спалахнуло «громадянську війну» у Великобританії.
24.	*The Daily Telegraph said the royal family was "deeply disappointed" with the two* (BMRM, https://tinyurl.com/yydfgl7r).	Газета *The Daily Telegraph* заявляє, що королівська родина «глибоко розчарована» подружжям.
25.	*The Daily Express also referred to the news as a "royal bombshell" and spoke of the "queen's dismay"* (BMRM, https://tinyurl.com/yydfgl7r).	Британський таблоїд *The Daily Express* називає ці новини «неймовірними» і говорить про «розчарування королеви».
26.	*The Guardian's front page read: "Harry and Meghan to step back as senior royals," while also reporting on tensions between Iran and the United States* (BMRM, https://tinyurl.com/yydfgl7r).	На головній сторінці сайту *The Guardian* можна було побачити новини про «вихід Гаррі та Меган із королівської родини» водночас із заголовками про напруження стосунків між Іраном та США.
27.	*With near-constant updates spinning out of Buckingham Palace, it's hard to keep up with the absolutely batshit quotes palace insiders*	З майже нескінченним потоком новин із Букінгемського палацу, важко бути у курсі усього «божевілля», яке виходить з вуст

	are giving to press (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	ближнього оточення родини та у вуха преси.
28.	*One thing is clear from the apocalyptic tone they all seem to be taking: Megxit has done nothing short of causing the entire royal ecosystem of insiders and senior aides to lose its collective mind* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	З апокаліптичного настрою, яким пройняті їхні слова, відомо одне: *Megxit* спричинив колективну втрату розуму, як серед ближнього оточення родини так і серед королівських помічників.
29.	*One royal source told the Daily Mail that "the level of deceit has been staggering and everyone from the top of the royal household to the bottom feels like they have been stabbed in the back"* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	Одне королівське джерело повідомило газеті *Daily Mail*, що «рівень обману був приголомшливим, і всі, від верхнього до нижнього шарів королівського оточення, вважають це ударом ножа у спину».
30.	*Harry, who is frankly behaving like a bolshie teenager* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	Гаррі, якщо чесно, поводиться як бунтарський підліток.
31.	*This is a declaration of war on the family* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	Це оголошення війни стосовно родини.
32.	*The family urgently needs a meaningful peace deal with the young breakaway couple, because a protracted war would be very bloody indeed* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	Родині терміново необхідна щира мирна угода с молодим подружжям втікачів, бо затяжна війна буде насправді кривавою.

33.	*With Meghan, it's always been her way or the highway* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	Коли мова йде про Меган, то ти робиш так як вона цього хоче, або зовсім ніяк.
34.	*"He [Prince Philip] is deeply hurt" and "was spitting blood when aides informed him what had happened"* (MBQARI, https://tinyurl.com/y63k6ujg).	«[Принц Філіп] глибоко ображений», «коли помічники повідомили йому новини, він був не в собі від люті».
35.	*Because this royal temper tantrum, this flouncing out of the UK by the most painfully PC couple in monarchical history, has much in common with Brexit* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	Так як така королівська істерика, ця втеча з Великої Британії однієї з найбільш нестерпно політкоректних пар в історії монархії, має багато спільного із виходом країни з Європейського Союзу.
36.	*The dramatically different responses to Harry and Meghan's abandonment of their royal duties shows what a massive clash of values we are living through* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	Чимала зірниця між реакціями на цурання Гаррі та Меган своїх королівських обов'язків, показує неймовірне зіткнення цінностей, яке переживаємо.
37.	*They're shocked at what they view as Harry and Meghan's betrayal of their family, their nation and their duties* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	Вони вражені тим, що вважають зрадою Гаррі та Меган, зрадою їх родини, нації та їхніх обов'язків.
38.	*The couple's decision to bugger off to Canada has irritated huge numbers of people* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	Рішення подружжя безчесно втекти до Канади роздратувало чимало людей.
39.	*Harry and Meghan seem to many people to be scarily cavalier*	Багатьом здається що Гаррі та Меган занадто безцеремонні

	about family responsibility (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	коли мова йде про сімейні обов'язки.
40.	*No wonder they are being cheered by those sections of liberal elite that loathe the nation, think the nuclear family is 'problematic', and see all forms of tradition as stupid and archaic* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	Не дивно, що їх підтримують групи ліберальної еліти, які ненавидять країну, вважають модель традиційної родини проблематичною, а усі інші прояви традицій дурними та застарілими.
41.	*Megxit involves two super-virtuous, eco-aware, post-traditional aspiring globalists breaking free of the pesky nation in order to become international dispensers of PC blather* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	*Megxit* який складається з двох неймовірно чесних, екологічно свідомих, пост-традиційних глобалістів, які прагнуть звільнитися від набридливої нації, щоб стати міжнародними переносниками політкоректної маячні.
42.	*It's a retreat from responsibility and a snub to the nation* (TS, https://tinyurl.com/y4lbo7yw).	Це втеча від відповідальності та зневажливе ставлення до нації.
43.	*The Queen's decision – which the paper says was not to let Harry and Meghan "have their cake and eat it"* (BBC, https://tinyurl.com/y2r664g7).	Рішенням королеви – за слова газети – було не дозволити Гаррі та Меган «сидіти на двох стільцях одночасно».
44.	*Some might find the idea of stripping Prince Harry of his military appointments "overly punitive"* (BBC, https://tinyurl.com/y2r664g7).	Хтось може вважати, що позбавлення принца Гаррі військового забезпечення є «надмірною карою».

45.	*Under the headline "can't have the chateau and the gateau", the Sunday Mirror welcomes the fact that Harry and Meghan will no longer be allowed to use their HRH titles* (BBC, https://tinyurl.com/y2r664g7).	Під заголовком «не можна мати і містечко і тістечко», газета *Sunday Mirror* вітає той факт, що Гаррі та Меган більше не дозволять використовувати їхні королівські титули.
46.	*[Meghan and Harry] hoped to have their cake and eat it – last night the Queen took that cake away* (TVOTM, https://tinyurl.com/y6dkvhve).	[Меган і Гаррі] сподівалися усидіти на двох стільцях, але минулої ночі королева забрала стільці.
47.	*She made clear to her grandson and his wife that self-banishment for a cushy life in Canada will come at a cost* (TVOTM, https://tinyurl.com/y6dkvhve).	Вона прояснила власному онуку та його дружині, що їхнє само вигнання до спокійного життя у Канаді матиме чималу ціну.
48.	*We're saddened Harry and Meghan felt the need to escape, but the now semi-detached royal couple have learned a lesson ordinary folk face every day* (TVOTM, https://tinyurl.com/y6dkvhve).	Ми засмучені тим фактом, що Гаррі та Меган вважають за потрібне втекти, але вже дещо відокремлене подружжя засвоїло свій урок, з яким прості люди стикаються кожного дня.
49.	*Online trolls have long used #Megxit as a rallying cry for a campaign of hate against the duchess* (VF, https://tinyurl.com/yy7zw4rb).	Інтернет-тролі вже давно використовують хештег *Megxit* як приманку для ненависників герцогині.
50.	*By April, Sky News reported on "extreme and malicious" "racist trolls" targeting Meghan on social media* (VF, https://tinyurl.com/yy7zw4rb).	Вже у квітні, телеканал *Sky News* повідомляв про «надмірно злісних», «расистських тролів», які зробили Меган мішенню у соціальних мережах.

51.	*Hateful #Megxit posts have continued over the past week, likening the duchess to a royal Yoko Ono* (VF, https://tinyurl.com/yy7zw4rb).	Ненависні записи у соціальних мережах під хештегом *Megxit*, що з'явилися протягом минулого тижня, порівнювали герцогиню із королівською Йоко Оно.
52.	*Royal family tested by Meghan Markle and Prince Harry's 'Megxit'* (CBC, https://tinyurl.com/y3wm89vr).	Терпіння королівської родини випробовується через вихід Меган Маркл та принца Гаррі з її складу.
53.	*Megxit: the crisis of the Monarchy* (BMCM, https://tinyurl.com/y5h8cd49).	*Megxit:* криза монархії.
54.	*The news came like a hail of nuclear bombshells to the editors of the tabloids* (BMCM, https://tinyurl.com/y5h8cd49).	Ці новини обрушилися на голови редакторів таблоїдів як град ядерних бомб.
55.	*Last year it was all "Markle sparkle" when the Duchess spent £64,000 on a dress, now the tabloids are suddenly outraged at the pair's profligacy* (BMCM, https://tinyurl.com/y5h8cd49).	Минулого року все будо пречудово, якщо герцогиня витрачала 64 тис. фунтів стерлінгів на сукню, тепер же таблоїди не в собі від марнотратства пари.
56.	*Duke and Duchess of Sussex may be about to prove Marx right* (BMCM, https://tinyurl.com/y5h8cd49).	Герцог і герцогиня Сассекські на межі доведення правоти Карла Маркса.
57.	*This is causing some strategists of the ruling class to lose sleep* (BMCM, https://tinyurl.com/y5h8cd49).	Це позбавило сну деяких стратегів правлячого класу.
58.	*Consciously uncoupling from Harry's family will end the couple's Sisyphean cycle* (IT, https://tinyurl.com/y4zhz362).	Свідоме розлучення з родиною Гаррі покладе край сізіфовій праці подружжя.

59.	*In a unique twist on the Disney-approved version, the princess has swooped in and freed the prince from his tower* (IT, https://tinyurl.com/y4zhz362).	В унікальній версії, схваленій Діснеєм, принцеса прийшла на поміч і визволила принца з вежі.
60.	*With so-called Megxit we see the romantic fairytale crashing and burning* (HMCHAGH, https://tinyurl.com/y38ryezt).	У розпалі так званого *Megxit,* ми бачимо абсолютну руйнацію романтичної казки.
61.	*If you look in the right places, the Meghan Markle divide is not too far from the EU referendum one in terms of fervor and tactics* (WMHDSD, https://tinyurl.com/y379sj4u).	Якщо шукати у правильному місці, розбіжність у поглядах на ситуацію Меган Маркл не дуже відрізняється від запалу та методів характерних для членів референдуму ЄС.
62.	*She and Prince Harry, Duke of Sussex have been blessed with the couple name "Hazard and Migraine"* (WMHDSD, https://tinyurl.com/y379sj4u).	Її та принца Гаррі, герцога Сассекського, вже охрестили ім'ям «Гарячка та Мігрень».
63.	*The coverage is inherently racist and anti-American – the writers try to find fault with nearly everything, and they make up so much* (WMHDSD, https://tinyurl.com/y379sj4u).	Репортажі таблоїдів мають істотно расистський та анти-американський характер – редактори намагаються знайти вину всюди де можна, а й ще багато того вигадують.
64.	*The likes of [hashtags] #charlatanduchess,#duchessofdeception, and #sodoffsussexes routinely appear*	[Хештеги] на кшталт #герцогиняшарлатанка, #герцогинябрехні та

	alongside #Megxit (WMHDSD, https://tinyurl.com/y379sj4u).	#валітьсассекські можна часто побачити разом із *#Megxit*
65.	*Unlike others in the family who prefer to remain shtum, Meghan and Harry have been open about the impact of online and print abuse* (WMHDSD, https://tinyurl.com/y379sj4u).	Порівняно з іншими членами родини, які замовчують про вплив образ із Інтернету та газет, Меган і Гаррі не цураються скаржитися.
66.	*It's delusional to claim racism plays no part in this story, says Kenya Hunt* (GD, https://tinyurl.com/yxmcxdxl).	За словами Кенії Хант, безглуздо стверджувати, що расизм не грає жодної ролі у цій історії.
67.	*It's both telling and saddening that Harry and Meghan's plans to rethink their roles within the family has seemingly generated more outrage than Prince Andrew's far more troubling connections* (GD, https://tinyurl.com/yxmcxdxl).	Водночас недивно та сумно, що новини про плани Гаррі та Меган викликати більше обурення, ніж набагато більш тривожні зв'язки принца Ендрю.
68.	*Speculation was rife that the intense media scrutiny that plagued their courtship and marriage was responsible* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Поширювалися припущення, що виною усьому неймовірна допитливість медіа таблоїдів яка переслідувала, як період залицянь, так і весь шлюб пари.
69.	*Accusations levelled at British society and the right-wing press, that racism against Meghan, who is mixed race and American, had hounded the Sussexes* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Обвинувачення британського суспільства та право-сторонньої преси у расизмі проти Меган, американки змішаної раси, переслідували Сассексів.

70.	*Black Britons Know Why Meghan Markle Wants Out: It's the racism* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Чорношкіре населення Британії знає чому Меган Маркл хоче піти: справа у расизмі.
71.	*Articles talking about her having "exotic" DNA, the racist treatment of Meghan has been impossible to ignore* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Статті, які говорять про її так зване «екзотичне» ДНК, расистське ставлення до Меган – було неможливо проігнорувати.
72.	*If Harry and Meghan thought that announcing their exit would offer respite from the media attention, the opposite has happened* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Якщо Гаррі та Меган сподівалися відпочити від уваги преси вийшовши з королівської родини – результат є абсолютно протилежним.
73.	*The unhinged discussions about race in the media and society that have accompanied Megxit are unprecedented* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Божевільні расові дискусії у медіа та суспільстві, які супроводжують *Megxit* є ще донині небаченими.
74.	*That Meghan decided against toughing it out is entirely her decision* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Те що Меган не захотіла просто перетерпіти – це повністю її рішення.
75.	*What is regrettable about the whole saga is that for black Britons to succeed, black bodies should be visible, and audible at all levels of public life* (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	Нажаль, для досягнення успіху чорношкірому населенню Великої Британії необхідно бути видимими та почутими у всіх сферах публічного життя.
76.	*Whatever happens next, Britons of all backgrounds would do well to reflect on how the unintended consequences of a particularly unhinged period of identity politics are changing the*	Щоб не сталося далі, британцям будь-якого походження було б добре подумати про те, як саме ці непередбачувані наслідки особливо божевільного

	country socially and politically (NAM, https://tinyurl.com/y3zwd6o4).	періоду у політиці ідентичності змінюють країну у соціальному та політичному плані.
77.	*Weep not for the Duke, Duchess and Megxit* (HWDDM, https://tinyurl.com/y4z3do33).	Не оплакуйте герцога, герцогиню та *Megxit.*
78.	*I do not blame Prince Harry and his wife, Meghan Markle, for leaving their "jobs" and moving to North America* (HWDDM, https://tinyurl.com/y4z3do33).	Я не виню принца Гаррі та його дружину, Меган Маркл, за те що вони вирішили покинути свої «обов'язки» та переїхати до Північної Америки.
79.	*You will remember basic cable actress Meghan Markle* (HWDDM, https://tinyurl.com/y4z3do33).	Ви згадаєте пересічну актрису кабельного телебачення Меган Маркл.
80.	*[Meghan] is the new Yoko Ono of England* (HWDDM, https://tinyurl.com/y4z3do33).	[Меган] – нова Йоко Оно Англії.
81.	*Perhaps with his military experience [Harry] could be a mall cop* (HWDDM, https://tinyurl.com/y4z3do33).	Можливо з його військовм досвідом, [Гаррі] зможе влаштуватися охоронцем у торгівельному центрі.
82.	*The key with the left: You can get rich, you just have to act like you are ashamed of it* (HWDDM, https://tinyurl.com/y4z3do33).	Маючи справу з лібералами, суть ось у чому: розбагатіти можна, але якщо ви поводите себе ніби вам за це соромно.
83.	*'Brit hits the fan': How world reacted to Megxit after Harry and Meghan's shock announcement* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	«Британці втрапили у халепу»: Як саме світ відреагував на шокуючі новини Гаррі та Меган.

84.	*Social media hotly debated the move while a host of celebrities lined up to praise the royal couple* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Соціальні мережі були переповненими дебатами щодо цієї зміни, в той час як чимало відомих постатей вишикувалися в чергу для того, щоб підтримати королівське подружжя.
85.	*The surprise news follows a turbulent year for the couple, who have openly said they have struggled in the spotlight* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Несподівані новини слідують за бурхливим роком для пари, яка відверто заявила про труднощі пов'язані з перебуванням у центрі уваги.
86.	*What a sad story; they hounded and bullied her until it was no longer tenable to stay, just like Diana.* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Яка сумна історія; вони переслідували та цькували Меган допоки вона не втекла, так само як це було з Діаною.
87.	*Good for Meghan and Harry opting out of the UK tabloids staggering racism and the lack of support from the royal family* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Ну й добре що Меган і Гаррі вирішили виплутатися з расистських тенет британських ЗМІ та відсутності будь-якої підтримки королівської родини з їх сторони.
88.	*UK writer and speaker Toni Tone also backed Meghan, saying she "deserves peace"* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Британський письменник Тоні Тон також підтримав Меган, кажучи, що вона «заслуговує на спокій».
89.	*British press and too many British people have vilified her when she has done nothing but live her life* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Британська преса і чимала кількість самих британців, робили з неї злодійку, коли вона просто жила своїм життям.

90.	*Piers Morgan, a frequent critic of Meghan, issued a stream of tweets in which he said they had "gone nuts"* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Пірс Морган, сумнозвісний критик Меган, зробив ряд записів у соціальних мережах, посилаючись на те, що пара «зовсім збожеволіла».
91.	*Harry and Meghan's statement showed the monarchy was not sustainable in the modern era* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Заява Гаррі та Меган показує наскільки хитка позиція монархії у сучасному світі.
92.	*Graham Smith, speaking for the group, called the personal message crass and self-serving after the royal couple said they would work towards being financially independent* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Грем Сміт, говорячи за групу, назвав особисте повідомлення жорстоким та корисливим після заяви королівського подружжя про наміри стати більш фінансово незалежними.
93.	*What should be more concerning is that the royal family's star couple have effectively bowed out of their leading role, and that raises questions about the monarchy's future* (BHF, https://tinyurl.com/uzqfyc8).	Що має викликати більше занепокоєння, це те що зіркова пара фактично відхилила свою провідну роль, і це в свою чергу, ставить під питання майбутнє усієї монархії.
94.	*Why Megxit is a win for women and girls: there's a lot more to real life than being a princess* (SCMP, https://tinyurl.com/yyfvec8j).	Чому *Megxit* це перемога для жінок та дівчат: реальне життя це набагато більше ніж бути якоюсь принцесою.
95.	*The decision by Markle and Prince Harry to walk away from royal life, leave Britain and "become financially independent" has caused widespread*	Рішення Маркл і принца Гаррі покинути королівське життя, залишити Велику Британію та «стати незалежним у плані

	consternation and condemnation (SCMP, https://tinyurl.com/yyfvec8j).	фінансів» викликало вселенське здивування та осуд.
96.	*Just over two months later, they announced Megxit: their intention to reshape royal life so that it conformed to Meghan's definition of thriving and happiness* (МНОТН, https://tinyurl.com/vhgz29y).	Через майже два місяці вони оголосили про вихід з королівської родини; про свої наміри змінити королівський спосіб життя, таким чином, щоб він відповідав критеріям процвітання та щастя Меган.
97.	*But don't blame Meghan for bringing Hollywood levels of self-involvement to a country devoted to courage, cheerfulness, and resolution* (МНОТН, https://tinyurl.com/vhgz29y).	Але не звинувачуйте Меган внесення самозакоханості, яку тільки можна побачити у стрічках Голівуду, до країни відданої мужності, бадьорості та рішучості.
98.	*Her desire to get out of the hard parts of life could be the most English thing about [Meghan]* (МНОТН, https://tinyurl.com/vhgz29y).	Її бажання втекти від труднощів життя можливо є найбільш англійським боком характеру [Меган].
99.	*When Edward VIII abdicated in 1936, he announced it to the government on December 9, and was on his way to Austria three days later… but Edward didn't want to do voice-overs for Disney* (МНОТН, https://tinyurl.com/vhgz29y).	Коли Едвард VIII зрікся престолу в 1936 році, він оголосив про це уряду 9 грудня, а вже через три дні був на шляху до Австрії… але Едварду було байдуже до контрактів з великими брендами.
100.	*Megxit is the most self-involved, grandiose, high-minded and shortsighted*	*Megxit* – це найбільш самозакоханий, грандіозний, зверхній та недалекоглядний

	letter of partial resignation in history (МНОТН, https://tinyurl.com/vhgz29y).	лист часткової відставки за усю історію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева И. С. Введение в переводоведение. Москва: Академия, 2004. 352 с.
2. Аношкова Т. А. Особенности перевода образных средств в англоязычном научном стиле. *Молодой ученый*. 2014. №8. С. 938-941.
3. Арутюнова Н. Д. Дискурс/ Н. Д. Арутюнова// Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева – М.: Сов. энциклопедия, 1990. – С. 136–137.
4. Аскольдов С. А. Концепт и слово / С. А. Аскольдов // Русская словесность. От теории к структуре текста. Антология. – 1980. – С. 10–15.
5. Ахренова Н. А. Интернет-дискурс как глобальное межкультурное явление и его языковое оформление: автореф. дисс. на соискание науч. степени д. филол. наук: спец. 10.02.19 “Теория язика”/ Н. А. Ахренова. – М., 2009. – 36 с.
6. Бабушкин А. П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. [Текст] / А. П. Бабушкин. — Воронеж: Изд-во Воронежского государственного университета, 1996. – 103 с.
7. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики/ Ф. С. Бацевич. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2004. – 344 с.
8. Ван Дейк Т. А. К определению дискурса [Електронний ресурс]/ Психологическая сеть российского Интернета. – Режим доступу: http://psyberlink.flogiston.ru/internet/bits/vandijk2.htm.
9. Вине Ж.-П., Дарбельне Ж. Технические способы перевода. *Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике*. Москва, 1978. С. 157-167.
10. Виноградов В. С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). Москва: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. 224 с.
11. Воркачев С. Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт: становление антропоцентрической парадигмы в языкознании. *Филологические науки*. №1. Москва: МГУ, 2001. С. 64–72.

12. Гоипова, С. М. Theory of concept in cognitive linguistics / С. М. Гоипова. – Текст : непосредственный // Молодой ученый. — 2019. — № 16 (254). — С. 304-305.
13. Голубенко Н. І. Перекладацькі стратегії відтворення етнокультурного концепту // Науковий вісник Міжнародного нуманітарного університету. Серія Філологія. – Київ, 2014. №10. – С. 126-128.
14. Дашибалова И. Н. Образ детства в советском визуальном дискурсе 1930-х гг. [Електронний ресурс]/ Исследовательский комитет “Социология детства” Российского общества социологов. – Режим доступу: http://ik.childsoc.ru/doc/tashibalova.pdf.
15. Дедюхин А. А. Модели организации вербальной и визуальной информации в тексте рекламы (на материале английских и русских текстов рекламы автомобилей) : автореф. дис. … канд. филол. наук: 10.02.19 – теория языка / А. А. Дедюхин. – Краснодар, 2006. – 25 с.
16. Дзюбіна О. Концептуальна основа англомовних неологізмів. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*. 2014. Вип. 20. С. 90-94.
17. Добросклонская Т. Г. Массмедийный дискурс как объект научного описания / Т. Г. Добросклонская // Научные ведомости БелГУ. Серия : Гуманитарные науки. – Минск, 2014. – № 13 (184). – Вып. 22. – С. 181–187.
18. Добросклонская Т. Г. Медиадискурс как объект лингвистики и межкультурной коммуникации/ Т. Г. Добросклонская // Вестник МГУ. Сер. 10: Журналистика. – 2006. – № 2. – С. 20-23.
19. Добросклонская Т. Г. Медиадискурс как объект лингвистики и межкультурной коммуникации/ Т. Г. Добросклонская // Вестник МГУ. Сер. 10: Журналистика. – 2006. – № 2. – С. 20-23.
20. Дубских А. И. Реализация коммуникативной стратегии самопрезентации личности в масс-медиальном дискурсе (на материале «звездных»

интервью) : дис. … канд. филол. наук: 10.02.19 – теория языка / А. И. Дубских. – Челябинск, 2014. – 22 с.

21. Желтухина М. Р. Взаимодействие дискурсов в массмедиальном пространстве / М. Р. Желтухина // Актуальные процессы в различных типах дискурсов: политический, медийный, рекламный дискурсы и интернет-коммуникация: материалы международной конференции. – М.; Ярославль: Ремдер, 2009. – С. 137-143.
22. Желтухина М. Р. О содержании дискурса масс-медиа / М. Р. Желтухина // Вісник Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2007. – № 11 (128). – Ч. 1. – С. 27–40.
23. Желтухина М. Р. Тропологическая суггестивность масс-медиального дискурса: О проблеме речевого взаимодействия тропов в языке СМИ [Текст]: монография/ М. Р. Желтухина. – М.: Ин-т языкознания РАН; Волгоград: Изд-во ВФ МУПК, 2003. – 656 с.
24. Желтухина М. Р. Функции масс-медиального дискурса / М. Р. Желтухина // Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе: межвуз. сборник науч. трудов. – Орел : ОГИИК, ПФ «Картуш», 2007. – Вып. 5. – С. 191–201.
25. Иванова П. В. О моделях перевода художественных фильмов. *Учен. зап. Ленингр. гос. обл. ун-та им. А.С. Пушкина. Вопросы германской и романской филологии*. СПб., 2005. Т. 14, Вып. 3. С. 218-226.
26. Каламбет С. В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Дніпропетровськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
27. Каламбет Я. І. Лексичні трансформації в науково-технічному перекладі. *Молодий вчений*. 2018. № 4(2). С. 568-571.
28. Каменева В. А. Композиционно-смысловая структура дискурса газетных сообщений как эффективное средство корректировки гендерного дисплея российской и американской лингвокультур / В. А. Каменева, С. В. Коломиец // Вестник ЧелГУ. – Серия: Филология. Искусствоведение. – 2009. – №10 (148). – Вып. 30. – С. 30-35.

29. Карасик В. И. О категориях дискурса [Електронний ресурс]/ Волгоградский государственный педагогический университет. – Режим доступу: http://homepages.tversu.ru/~ips/JubKaras.html.
30. Карасик В. И. О типах дискурса / В. И. Карасик // Языковая личность: институциональный и персональный дискурс: сборник науч. трудов. – Волгоград : Перемена, 2000. – С. 5–20.
31. Карасик В. И. Структура институционального дискурса / В. И. Карасик // Проблемы речевой коммуникации : межвуз. сборник науч. трудов. – Саратов : Изд-во Сарат. ун-та, 2000. – С. 25–33.
32. Караулов Ю. Н. Предисловие. Русская языковая личность и задачи ее изучения/ Ю. Н. Караулов// Язык и личность. – М.: Наука, 1989. – 261 с.
33. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов – М.: Наука, 1987. –263 с.
34. Коваленко Є. С. Рекламний дискурс: лінгвістичні аспекти вивчення / Є. С. Коваленко // Лінгвістичні студії : збірник наук. праць. – Донецьк : ДонНУ, 2009. – Вип. 19. – С. 314–319.
35. Кожемякин Е. А. Массовая коммуникация и медиадискурс: к методологии исследования / Е. А. Кожемякин // Научные ведомости БелГУ. Серия : Гуманитарные науки. – Минск, 2010. – № 12 (83). – Вып. 6. – С. 13–21.
36. Комиссаров В. Н. Теория перевода. Москва: Высшая школа, 1990. 253 с.
37. Комиссаров В. Современное переводоведение / В.Н. Комиссаров. – М. : ЭТС, 2002. – 424 с.
38. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
39. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: «Нова книга», 2001. 448 с.
40. Краткий словар когнитивных терминов / [под. ред. Е. Кубряковой]. – М., 1996. – 156 с.
41. Кубрякова Е. С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрений. Роль языка в понимании мира/ Рос.

академия наук. Ин-т языкознания. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 560 с.

42. Лысенкова Е. Л. О законе переводной дисперсии / Е. Л. Лысенкова // Вестник Моск. ун-та. Серия 19 "Лингвистика и межкультурная коммуникация". – 2006. № 1. – С. 111-118.

43. Лютянська Н. І. Мас-медійний дискурс: типологічні та структурно-організаційні особливості / Н. І. Лютянська // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія : Філологічні науки. – Ніжин, 2014. – Кн. 2. –С. 136–141.

44. Макаров М. Л. Основы теории дискурса / М. Л. Макаров. – М. : ИТДГК «Гнозис», 2003. – 280 с.

45. Маслова В. А. Когнитивная лингвистика. – Мінськ, 2005. – с. 254.

46. Маслова В. А. Политический дискурс: языковые игры или игры в слова? / В. А. Маслова // Политическая лингвистика. – 2008. – Вып. 1(24). – С. 43-48.

47. Маслова Л. Поэт и культура : концептосфера Марины Цветаевой : учебное пособие / В. А. Маслова. – М.: Флинта : Наука, 2004. – 256 с.

48. Олешков М. Ю. Жанровая аттракция в дидактическом дискурсе/ М. Ю. Олешков // Жанры речи. – 2011. – Вып.7: Жанр и языковая личность. – С. 116-126.

49. Оломская Н. Н. Принципы функционирования дискурса PR: к проблеме теоретического обоснования / Н. Н. Оломская // Вестник ЧелГУ. Серия: Филология. Искусствоведение. – Челябинск, 2011. – № 13 (228). – Вып. 54. – С. 111–114.

50. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі/ Соломія Павличко. – К.: Либідь, 1999. – 444 с.

51. Пастухов А. Г. Медиатексты в дискурсивных сообществах / А. Г. Пастухов // Язык средств массовой информации как предмет междисциплинарного исследования : материалы 2-й Междунар. конф. – М. : МАКСПресс, 2008. – С. 209–212.

52. Поліщук О. П. Інфосфера України: особливості мас-медійного дискурсу у контексті естетичної інформації / О. П. Поліщук, О. І. Свінціцька // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – № 2. – С. 56–59.
53. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти: Монографія/ С. І. Потапенко. – Ніжин: Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. – 391 с.
54. Приходько Н. Ю. Феминистский дискурс мировых религий: статус женщины в буддийской традиции/ Н. Ю. Приходько// Вестник ТГЭУ. – Серия: Философия. – 2009. – Вып.4. – С. 95-104.
55. Пташник М. И. Система реноминативных приемов в современном публицистическом дискурсе (на материале русского, английского и испанского языков): автореф. дис. … канд. филол. наук: 10.02.19 – теория языка / М. И. Пташник. – Ростов-на-Дону, 2010. – 23 с.
56. Раду А. І. Типологія та лінгвістичні особливості функціонування ділової реклами (на матеріалі англомовної рекламної продукції) : дис. … канд. філол. наук: 10.02.04 – герм. мови / А. І. Раду. – Запоріжжя, 2004. – 247 с.
57. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Москва: Междунар. отношения, 1974. 216 с.
58. Романюк С. К. Типологічні особливості рекламного дискурсу/ С. К. Романюк // Вісник Житомирського державного університету. – Серія: Філологічні науки. – 2010. – № 54. – С. 228-231.
59. Савватєєва В. Д. Вербалізація концепту DEADLY VIRUS у медіа-дискурсі. *Молодий вчений*. 2015. № 11(1). С. 115-120.
60. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями і проблеми : [підручник] / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2008. – 712 с
61. Слоян Г. Г. Коммуникативный дискурс справедливости: автореф. дисс. На соискание науч. степени канд. философ. наук: спец. 09.00.11 “Социальная философия”/ Г. Г. Слоян. – СПб, 2009. – 24 с.
62. Солдатова М. А. Понятие лингвокультурного концепта в лингвистических исследованиях // II Международные Бодуэновские чтения: Казанская

лингвистическая школа: традиции и современность: Труды и материалы: В 2 т. / Под общ. ред. К. Р. Галиуллина, Г. А. Николаева. — Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2003. — Т. 2. — С.110-112.

63. Степанов Ю. С. Константы: Словарь русской культуры – М.: Школа "Языки русской культуры", 1997. – 824 с.

64. Суська О. О. Розвиток інформаційно-комунікативних теорій мас-медіа та вивчення впливу інформаційного простору на особистість людини / О. О. Суська // Слово. Символ. Текст. – К., 2006. – С. 211–226.

65. Сухорукова А. В. Вплив ЗМІ на формування духовності особистості та суспільства / А. В. Сухорукова // Культура народов Причерноморья. – 2006. – № 84. – С. 78–82.

66. Українське мовознавство : міжвідомчий науковий збірник. – 2009. – Випуск 39/1. – С. 60–65, 93–102, 130–135.

67. Фесенко Н. А. Концептуальные основы перевода / Т.А. Фесенко. – Тамбов: Изд-во Тамб. ун-та, 2001. – 124 с.

68. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты / А.Д. Швейцер. – М. : Наука, 1988. – 215 с.

69. Шевлякова Ю. О. Особливості дискурсу Інтернет – ЗМІ (на матеріалі англомовних онлайн журналів для підлітків) [Електронний ресурс]/ Науковий блог НаУ “Острозька академія”. – Режим доступу: http://naub.oa.edu.ua/2013/osoblyvosti-dyskursu-internet-zmi-na-materialianhlomovnyh-on-lajn-zhurnaliv-dlya-pidlitkiv/

70. Шенбергер И. И. Коммуникативная ситуация недоразумения в межкультурном и внутрикультурном дискурсе: автореф. дисс. на соискание науч. Степени канд. филол. наук: спец. 10.02.20 “Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание”/ И. И. Шенбергер. – Новосибирск, 2010. – 24 с.

71. Шлейермахер Ф. О разных методах перевода. *Вестник Московского университета. Филология*. 2000. Вып. 9. С. 128–140.

72. Шостюк З. В. / Антология концептов / [под. ред. В. И. Карасика, И. А. Стернина]. – Волгоград : Парадигма, 2005. – Том 1. − 478 с.
73. Шрейдер Ю. А. Семантика и категоризация: учебное пособие. Москва: Наука, 1991. 168 с.
74. Яблочнікова В. О. Перекладацька адекватність та еквівалентність. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2019. Вип. 1. С. 177-179.

75. Baker M., Saldanha G. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. Routledge, 2009. 704 p.
76. Barsalou L. W. Frames, concepts, and conceptual fields // Frames, fields, and contrasts. – Hi // sdale, 1992 / P. 67.
77. Bartminski E. Stereotyp jako przedmiot lingwistyki // Z problemow frazeologii polskiej i slowianskiej / III / Wroclaw, 1985.
78. Benveniste E. On Discourse. The Theoretical Essays: Film, Linguistics, Literature. Manchester: Manchester Univ. Press, 1985. 152 p.
79. Chomsky N. Language and problems of knowledge. Massachusetts, London: The MIT Press Cambridge 1997. 216 p.
80. Cook G. Discourse / Guy Cook. – Oxford: Oxford University Press, 1989. – 165 p.
81. Cruse D. A. Prototype theory and lexicalsemantics // Meaning and prototypes. Levin B., Pinker S. lexical and conceptual semantics. Cambridge, 1991.
82. Crystal D. English as a global language. England: Cambridge University Press 1997. 212 p.
83. Cutting J. Pragmatics and Discourse/ Joan Cutting. – London and New York: Routledge, 2002. – 187 p.
84. Ellis H. C., Hunt R. R. Fundamentals of cognitive psychology. Madison (Wisc.). 1993 / P. 204.
85. Gacjendoff R. Semantics and cognition. – Cambridge (Mass.), 1993.
86. Heiman J. Natura syntax: Iconicity and erosion. Camb. e. a., 1985. P. 260.

87. Hönig H. G. Strategie der Übersetzung: Ein Lehrend Arbeitsbuch / H. G. Honig, P. Kußmaul. – Tubingen: Narr, 1982.
88. Langacker R. W. Faundation of cognitive grammer. Vol. 1 Theoretical prerequisites. Standford, 1987.
89. Lippmann W. Publik Opinion. NY, Harcourt, 1992.
90. Megxit. Collins Dictionary, 2021. URL: https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/megxit
91. Merriam Webster Dictionary, 2021. URL: https://www.merriam-webster.com/dictionary/
92. Newmark P. Textbook of Translation. Harlow: Pearson Education Limited, 2008. 311 p.
93. Pesina S., Solonchak T. Concept in Cognitive Linguistics and Biocognitive Science. – Magnitogorsk, 2015. – P. 587-592.
94. Studies in linguistic categorization, by Tsohatzidis S.L. L.; N.Y. – P. 382-402.

SUMMARY

of the thesis on the topic of

Lingual Means of MEGXIT Concept Verbalization in English Mass Media Texts and Their Reproduction in Ukrainian

This thesis has as its **main goal** analyzing the lingual means of verbalization of the concept MEGXIT and establishing the specifics of their reproduction in Ukrainian language. In order to achieve this goal, the following **objectives** have been set out:

1) to analyze the concept as the intrinsic notion of cognitive linguistics;
2) to determine the translation strategies used in reproduction of concepts;
3) to establish the peculiarities of media discourse and the specifics of its translation;
4) to classify the concepts of contemporary media discourse;
5) to establish the lingual means of verbalization of the concept MEGXIT in contemporary media discourse;
6) to determine the pragmatic functions of the concepts in media discourse;
7) to analyze the means of reproduction of the MEGXIT concept in Ukrainian language;
8) to analyze the transformations utilized in the course of the translation.

The **materials** utilized as the basis of the study comprise 100 samples taken from various media sources such as “BBC”, “The Telegraph”, “Washington Post”, “Dayton Daily News”, “Vanity Fair” etc. which were then translated into Ukrainian language.

The thesis contains an introduction, three main parts and conclusions to each one of them as well as overall conclusions and a list of sources.

The first part deals with the notion of concept as an abstract unit which reflects the experiences, knowledge and outcomes of human actions, the perception of the world as we know it. This includes certain associations, emotions, assessments

created in our minds. The study of the concept induces the understanding of the mentality of certain group of people. It is the expression of certain ethno-cultural image which is verbalized through the speaker's lingo-cognitive, ethno-cultural and associative competences. The nature of concept is dictated by the verbalizers that give it its form.

Here, in this part, the strategies of the translation are under the investigation as well. The reproduction of a concept and the specifics of its conceptualization in any given text require a preemptive study of particular translation strategies suitable for the task. Also, since the crux of the thesis revolves around the media discourse – the specifics of its translation are also taken into consideration. For instance, one of the primary purposes of media discourse being that of persuasion – the target text should strive to maintain the same function at its core.

The second part includes the analysis of the media discourse concept classification, the investigation of lingual means of verbalization of the main concept at hand as well as its functions in British media, the pragmatic function in particular. Study of the structure of the media discourse has revealed its complexity and the idea that it involves a multitude of human interests and experiences. Here the focus is specifically on the concept of MEGXIT and how it is correlated with the concept of BREXIT – even though they refer to two separate public events, both are still at the center of British political sphere.

The concept of MEGXIT refers to the decision made by Prince Harry and Meghan Markle to give up the royal duties and lead a more independent existence. This concept is interconnected with such related political concepts as – BRITISH POLITICAL SYSTEM, BRITISH MONARCHY, BRITISH ROYAL FAMILY, RACISM, as well as the following social concepts – BULLYING, WOMEN'S RIGHTS, MEDIA COVERAGE. Within this part of the thesis, we created a structural scheme of the MEGXIT concept, established its core, near and distant peripheries, their contents and peculiarities.

Here, we also analyzed the lingual means of verbalization of the MEGXIT concept, which include: synonyms, adjectives and adverbs which serve as an

assessment, emotive and expressive epithets. Therefore, some of the means of verbalization include metaphors, irony, idioms, allusions and references to historical events and persons, paraphrase as well as puns.

While analyzing the functions of the concept it has been established that one of its main aims is to actualize the notional, emotional, associative, verbal and cultural contents of objective reality which is a part of the structure of the conceptual worldview. The pragmatic potential of the concept lies in its ability to induce certain emotional impact on the target audience. The concept of MEGXIT has powerful pragmatic potential as it is being brought up in British media with an express purpose of influencing its audience, establishing certain attitudes, evaluations in regards to the events that precipitated the creation of said concept. From the socio-legal stand point, the concept of MEGXIT is at the forefront of the bulling campaign targeted at the Duke and Duchess of Sussex, as it embodies the undertones of resentment, irony and negativity in the media.

The third part analyzes the peculiarities, methods and strategies of translation of the lingual means of verbalization of MEGXIT concept in British media. Investigation of the translation methods has revealed that the name of the concept can be preserved, without being actually translated, or it can be reproduced by the means of transliteration in the target language.

During the course of translation of the means of verbalization such strategies as: descriptive translation, literal and equivalent translations – the latter being the most appropriate as it allows for the pragmatic function of the lingual means of verbalization to be preserved in its utmost faithfully iteration. Various transformations have been performed during the translation – addition, generalization and concretization, logization technique, grammatical and contextual substitutions – on lexical, lexicosemantic and grammatical levels.

It is worth pointing out that pragmatic adaptation proves to be the most adequate and effective when it comes to the translation of concepts as it strives to achieve the same communicative effect as the source text. The pragmatic adaptation is manifested through the replacement of the unknown facts with familiar ones, of

the unusual – with something that is more of a common knowledge. It presupposes a certain system of actions targeted at adaptation of the translated text using TL means so as to be perceived appropriately by the target audience unfamiliar with the culture of the source text.

In the **conclusion**, during the course of this thesis, we have investigated the theoretical circumstances of the study of lingual means of concept verbalization and their translation, as well as the peculiarities of verbalization of concept specifically in media discourse. Theoretical analysis has established the complexity of concept reproduction as it is a key notion of cognitive linguistics.

The difficulties also come in the case of media discourse utilizing a sizable amount of political lexicon, neologisms or slang. Media discourse has a clear communicative direction, strong pragmatic goals as one of its primary functions if that of persuasion.

A concept classification has been established with a specific reference to the studied concept of MEGXIT, lingual means of its reproduction as well as structure and function. Correlation between the concepts of MEGXIT and BREXIT has been extrapolated based on the fact that both navigate within the British political sphere. Establishment of the structure of the concept allowed for investigation of its core, its near and distant peripheries, and their peculiarities.

Lingual means of verbalization of the concept MEGXIT include nouns as a form of concept nominalization as well as synonyms and various other epithets in media discourse. Means of verbalization here include metaphors, irony, idioms, allusions and references to historical events and persons, paraphrase as well as puns.

Of the most imperative functions of the concept is actualization of the notional, emotional, associative, verbal and cultural contents of objective reality which is a part of conceptual worldview. The concept of MEGXIT has strong pragmatic position as it is aimed at influencing the target audience, establishing certain attitudes, assessments in relation to the events that precipitated the concept of MEGXIT.

The translation of the concept itself also does pose some difficulties as it is carries specific connotative meanings which require utilization of adaptive translation methods. The adaptive translation has to be in tune with the worldview of the target audience while the concept of MEGXIT exists and functions strictly in the playing field of British worldview. In order to be adequate, the translator has to play a role of so-called intercultural negotiator who will fill in the cognitive and communicative gaps.

The final part of the thesis focuses on the translation transformations, specifically: descriptive translation, literal and equivalent translations with the latter being the most appropriate as it allows for the pragmatic function of the lingual means of verbalization to be preserved in its utmost faithfully iteration.

The perspectives of further research lie in the study of the peculiarities and methods of translation of various stylistic means of concept reproduction. A more detailed analysis of pragmatic and lingo-cultural adaptation as the key method in the translation of concepts is also in need of extended investigation.